
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE WEJHEROWO NA LATA 2021-2026

SPRAWOZDANIE ZA ROK 2024

Opracowała: Agnieszka Pluta

SPIS TREŚCI

1 WSTĘP	3
2. pODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM W GMINIE WEJHEROWO	4
2.1 Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży	6
2.1.1 Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie	7
2.1.2 Działalność instytucji oświatowych oraz Biblioteki i Centrum Kultury	13
2.2 Budowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie	18
2.2.1 Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wejherowo na lata 2021-2026	18
2.2.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wejherowo na lata 2022-2025	19
2.3 Rozwój i budowa systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych	19
2.3.1 Program Senioralny dla gminy Wejherowo	20
2.3.2 Programu Ostonowego Gminy Wejherowo na lata 2024-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”	21
2.3.3 Program „Korpus Wsparcia Seniorów”	22
2.3.4 Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2023	23
2.3.5 Program „Opieka Wytchnieniowa”	23
2.3.6 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”	24
2.3.7 Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027	24
2.3.8 Program „Lokalny Wolontariat Opiekuńczy”;	24
2.4 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia	25
2.5 Wsparcie społeczności lokalnej w zakresie tworzenia łatwo dostępnej substancji mieszkaniowej	26
3. DOSKONALENIE DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB I ORGANIZACJI W POPRAWIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY WEJHEROWO	27
3.1 Profesjonalizacja kadr	27
3.2 Integracja służb społecznych	28
3.3. Zwiększenie wiedzy o dynamice lokalnych problemów	28
4. WZROST AKTYWIZACJI I INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WEJHEROWO	29
4.1 Zwiększanie poziomu integracji społecznej oraz partycypacji mieszkańców w działaniach gminy	29
4.2 Promocja postaw obywatelskich i działalności prospołecznej w tym wolontariatu	30
5. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW	31
6. PODSUMOWANIE	33
Spis tabel	35

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE WEJHEROWO ZA 2024 ROK

1 WSTĘP

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Wejherowo na lata 2021-2026, zwana dalej „strategią”, została przyjęta Uchwałą Nr XXII/282/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020 roku. Opracowanie i realizacja strategii jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym i wynika z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Strategia określa politykę społeczną gminy, jej cele i kierunki działań, w oparciu o przesłanki wynikające z dokumentów strategicznych o charakterze międzynarodowym, ogólnopolskim i lokalnym. Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nawiązują do trzech najważniejszych obszarów wsparcia: profilaktyki, interwencji oraz integracji. Ponadto Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021-2026 jest spójna ze Strategią Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030.

Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami, działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej, jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Strategia identyfikuje najważniejsze problemy społeczne w gminie Wejherowo, które dotyczą bezrobocia i ubóstwa, osób niepełnosprawnych i seniorów, problemów opiekuńczo-wychowawczych, uzależnienia-alkoholizmu i przemocy oraz wytycza priorytety, cele operacyjne i kierunki działań. Określeniu ich skuteczności służą wskaźniki realizacji celów wskazane w strategii.

2. PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM W GMINIE WEJHEROWO

Ocena podjętych działań w zakresie pierwszego celu strategicznego jakim jest podniesienie jakości życia i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Wejherowo, zgodnie z oszacowanymi kierunkami działań skupiła się w szczególności na następujących punktach:

1. Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
2. Budowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.
3. Rozwój i budowa systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Aktywizacja społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia.
5. Wsparcie społeczności lokalnej w zakresie tworzenia łatwo dostępnej substancji mieszkaniowej.

Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży realizowane były przez następujące instytucje i jednostki funkcjonujące na terenie gminy Wejherowo:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie;
2. Bibliotekę i Centrum Kultury Gminy Wejherowo;
3. Szkoły Podstawowe;
4. Organizacje pozarządowe;
5. Powiatowo – Gminną Spółdzielnię „Kaszubia”.

Gmina Wejherowo jest trzecią największą gminą w powiecie wejherowskim, a w jej skład wchodzi 18 sołectw. W roku 2024 została zwiększona liczba sołectw o sołectwo Pętkowice i Zamostne. Jak wynika z danych udostępnionych przez Urząd Gminy Wejherowo najwięcej mieszkańców zamieszkuje na terenie sołectwa Bolszewo i Gościcino. Niemniej podkreślić należy, iż posiadane dane liczby mieszkańców nie uwzględniają osób zamieszkujących na terenie gminy Wejherowo bez zameldowania na pobyt stały lub czasowy. Na dzień 31 grudnia 2024 roku liczba mieszkańców w gminie Wejherowo przedstawiała się w sposób następujący:

Tabela nr 1: Liczba mieszkańców

Liczba mieszkańców	Zameldowani na pobyt		Razem
	stały	czasowy	
Liczba mieszkańców ogółem	28153	308	28461

Źródło: Opracowanie własne GOPS Wejherowo

Nieodzownym elementem budowania systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży są placówki oświatowe. Ewidencja funkcjonujących placówek publicznych i niepublicznych w roku sprawozdawczym pokazuje, że ich liczba systematycznie wzrasta, zwłaszcza w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym. W gminie Wejherowo funkcjonują obecnie 22 publiczne i niepubliczne placówki oświatowe, wyszczególnione w poniższej tabeli oraz pięć żłobków, co w porównaniu do 2023 roku przedstawia wzrost o jedną placówkę przedszkolną i dwa żłobki.

Lp.	Typ szkoły / placówki	Nazwa szkoły / placówki	Adres
1.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa im. Jakuba Wejhera w Górze	84-252 Góra ul. Szkolna 4
2.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Orlu	84-252 Orle ul. Nadrzeczna 19
3.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa im. mjr. Henryka Sucharskiego w Gościcinie	84-241 Gościcino ul. Wejherowska 22
4.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa im. Alojzego Nagła w Nowym Dworze Wejherowskim	84-206 Nowy Dwór Wejherowski ul. Szkolna 1
5.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa im. por. Jana Penconka w Gowinie	84-215 Gowino ul. Wejherowska 60
6.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Mikołaja Kopernika w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Szkolna 13
7.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa Towarzystwa Salezjańskiego im. Ks. Ignacego Błazewskiego w Kniewie	84-252 Kniewo ul. Aleja Lipowa 117
8.	Szkoła podstawowa	Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Leśna 35
9.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Pluszak w Nowym Dworze Wejherowskim	84-206 Nowy Dwór Wejherowski ul. Zbychowska 1
10.	Przedszkole	Niepubliczne Bajkowe Przedszkole w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Główna 5c
11.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Stefek Burczymucha w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Polna 2
12.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Przyrodniczo-Ekologiczne Zielona Sówka w Górze	84-252 Góra ul. Wiejska 2
13.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Matematyczno-Językowe "Bajkowa Dolina" w Gościcinie	84-241 Gościcino ul. Wiejska 8b
14.	Przedszkole	Niepubliczne Dwujęzyczne Przedszkole "ABC Montessori" w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Lipowa 1b
15.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole "Mamma Mia" w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Lucjana Cylkowskiego 10
16.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Edukacyjno-Sportowe Mapeciaki w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego 3/1
17.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole Mamma Mia w Gościcinie	84-241 Gościcino ul. Jarzębinowa 5
18.	Przedszkole	Publiczne Przedszkole Megamocni w Gościcinie	84-241 Gościcino ul. Fabryczna 5
19.	Przedszkole	Publiczne Przedszkole Leśne w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Leśna 35
20.	Punkt przedszkolny	Niepubliczny Punkt Przedszkolny Przyjaciele Kubusia Puchatka Bis w Bolszewie	84-239 Bolszewo ul. Leśna 56
21.	Punkt przedszkolny	Niepubliczny Punkt Przedszkolny Omkisiomki w Orlu	84-252 Orle ul. Wejhera 11a
22.	Przedszkole	Niepubliczne Przedszkole „Skrzacik” w Gowinie	84-215 Gowino ul. Błękitna 2

Źródło: Opracowanie Urząd Gminy Wejherowo

Rejestr żłobków i klubów dziecięcych w gminie Wejherowo przedstawia się w sposób następujący:

- 1 ŻŁOBEK BOLSZEWO Bolszewo, ul. kard. Stefana Wyszyńskiego 3/1
- 2 Niepubliczny Żłobek MegaMocni Gościcino, ul. Fabryczna 5
- 3 Dwujęzyczny Żłobek ABC Montessori Bolszewo, ul. Lipowa 1B
- 4 Żłobek ABC Montessori Orle, ul. Szkolna 19
- 5 Żłobek OmkiSiomki Orle, ul. Wejhera 11

Omawiając system wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży należy wskazać, iż na terenie Gminy Wejherowo funkcjonuje sześć jednostek świadczących podstawową opiekę zdrowotną. Są to:

1. trzy poradnie położone w Bolszewie przy ulicy Zamostnej 3, działające w godzinach 7:00-18:00: Indywidualna Praktyka Położnej Krystyna Kukielska Gabinet Położnej Środowiskowo – Rodzinnej w Bolszewie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej nr 1 „Bukowa” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bolszewie, Poradnia Lekarza POZ, Orle-Med Aneta Sopol, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej w Bolszewie.
2. trzy poradnie położone w Gościcinie przy ul. Wejherowskiej 26, działające w godzinach 8:00-18:00: Grupowa Praktyka Pielęgniarek Środowiskowo-Rodzinnych "WANDA", Indywidualna Praktyka Położnej Środowiskowo-Rodzinnej Helena Trawicka, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej STARMED w Gościcinie.

Ponadto na terenie gminy Wejherowo funkcjonuje placówka SIM-MED Przychodnia Bolszewo, przy czym zaznaczyć należy, że gmina Wejherowo nie jest organem założycielskim żadnego z powyższych. Ponadto część mieszkańców gminy Wejherowo korzysta z placówek medycznych, znajdujących się na terenie miasta Wejherowo.

Na terenie gminy Wejherowo kontynuuje działalność Biblioteka i Centrum Kultury Gminy Wejherowo wraz z filiami:

1. Filia nr 1 w Bolszewie, ul. Reja 9;
2. Filia nr 2 w Nowym Dworze Wejherowskim, ul. Szkolna 1;
3. Filia nr 3 w Bieszkowicach, ul. Szkolna 4.

Działalność statutowa Biblioteki skupia się zarówno na organizacji i prowadzeniu zajęć przeznaczonych dla dzieci, młodzieży i dorosłych oraz imprez kulturalnych skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, jak i promocji czytelnictwa.

Powiatowo – Gminna Spółdzielnia Socjalna „Kaszubia” została założona w 2015 roku przez Gminę Wejherowo i Powiat Wejherowski. Spółdzielnia realizuje niektóre zadania publiczne Gminy Wejherowo m.in. sprzątanie terenów publicznych, odpiaszczanie dróg, utrzymanie i naprawy przystanków komunikacyjnych, koszenie traw, oczyszczanie wpustów kanalizacji deszczowej, utrzymanie i naprawy placów zabaw, usługi komunalne i opiekuńcze. Spółdzielnia "Kaszubia" zapewnia również eksploatację gminnej stacji zlewnej w Gościcinie. Na zlecenie Komunalnego Związku Gmin "Dolina Redy i Chylonki" Spółdzielnia prowadzi Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. Oprócz tego realizuje inne prace zlecane przez podmioty publiczne i prywatne. Na dzień 31 grudnia 2024 roku Powiatowo-Gminna Spółdzielnia „Kaszubia” zatrudniała na umowę o pracę i na umowę zlecenie **33 pracowników.**

2.1 Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży

Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży odbywa się przede wszystkim poprzez zadania realizowane przez instytucje i jednostki funkcjonujące na terenie gminy Wejherowo, wśród których wymienić należy ośrodek pomocy społecznej, placówki oświatowe oraz Bibliotekę i Centrum Kultury.

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako koordynatora gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, stało się zaangażowanie w realizację wspólnych działań jej interesariuszy oraz pozyskiwanie partnerów i integracja służb w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób i rodzin, mieszkańców gminy.

Rozwiązywanie problemów socjalnych mieszkańców gminy wymaga szerokiej współpracy z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie gminy Wejherowo oraz powiatu wejherowskiego. Do najważniejszych partnerów należą:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wejherowie, Zespoły Kuratorskie przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie, placówki oświatowe, pracownicy służby zdrowia, Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie, Powiatowy Urząd Pracy w Wejherowie, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Wejherowie, Caritas, Pomorska Grupa Ratowniczo-Poszukiwawcza, Kuratorium Oświaty w Gdańsku, Urząd Gminy Wejherowo i inne.

2.1.1 Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie jest podstawową jednostką organizacyjną systemu pomocy społecznej gminy Wejherowo, w skład której wchodzi:

1. Placówki Wsparcia Dziennego,
2. Klub Integracji Społecznej,
3. Inne jednostki tworzone w oparciu o rozeznane potrzeby gminy, jak Klub Gier dla Dzieci w sołectwie Kniewo oraz Klub Seniora w Bieszkowicach i Gościcinie.

Celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości, a także wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka oraz zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, które znajdują swoje umocowanie m.in. w następujących aktach prawnych:

- pomocy społecznej;
- świadczeniach rodzinnych;
- o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- Karcie Dużej Rodziny;
- dodatkach mieszkaniowych oraz prawo energetyczne;
- pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- przeciwdziałaniu narkomanii;
- systemie oświaty;
- świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował i monitorował działania realizowane w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021-2026 (Uchwała nr XXII/282/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020r.), Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 (Uchwała Nr XL/481/2022 Rady Gminy Wejherowo z dnia 30 marca 2022r.), Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wejherowo na lata 2022 – 2024 (Uchwała Nr XXXVI/417/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 29 grudnia 2021 r.), Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Wejherowo na lata 2021 – 2024 (Uchwała nr LIX/660/2023 Rady Gminy Wejherowo z dnia 27 września 2023 roku) oraz Programu Senioralnego dla

Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 (Uchwała Nr XXII/281/2020 Rady Gminy Wejherowo z dnia 28 grudnia 2020r.).

Szczegółowa analiza danych oraz ocena efektów działalności ośrodka została dokonana w Sprawozdaniu z działalności Ośrodka za rok 2024 oraz Ocenie zasobów pomocy społecznej za rok 2024, stanowiących odrębny dokument. Na potrzeby sprawozdawczości z zakresu realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Wejherowo na lata 2021-2026 przedstawiono najważniejsze obszary wpisujące się w budowanie systemu wsparcia dla osób i rodzin wykluczonych społecznie.

W 2024 roku z pomocy społecznej skorzystało 648 osoby w 287 rodzinach, w tym rzeczywista liczba rodzin korzystających wyniosła 261 rodzin (613 osób w rodzinie) oraz objętych pracą socjalną 83 rodziny (188 osób w rodzinie). Z danych wynika, iż 188 rodzinom (344 osób w rodzinie) przyznano pomocy w formie świadczeń pieniężnych oraz 137 rodzinom (420 osób w rodzinie) świadczeń niepieniężnych.

Pojawiająca się niewielka tendencja malejąca liczby świadczeniobiorców ma swoje przełożenie na liczbę osób objętych pomocą z uwagi na lepszą sytuację materialną rodzin gminy Wejherowo. W 2024 r. nadal więcej rodzin otrzymywało świadczenia pieniężne tj. 188, jednakże ze świadczeń niepieniężnych skorzystało 137 rodzin. Wskazać przy tym należy, iż nadal w gminie Wejherowo znajdują się rodziny, którym pomoc przyznawana jest z uwagi na skrajne ubóstwo i bardzo trudne warunki socjalno-bytowe.

Analiza danych za 2024 r. wskazuje, iż ogólna rzeczywista liczba osób objętych wsparciem wyniosła 648. Odsetek osób otrzymujących świadczenie pieniężne wyniósł 53,09 %, niepieniężne 64,81%. Odsetek osób otrzymujących świadczenia pieniężne wynosi 45,03% w stosunku do osób otrzymujących świadczenia niepieniężne 54,97%. Porównując ubiegły rok należy zauważyć, że w 2024 roku również więcej osób otrzymało pomoc w formie niepieniężnej. Zwiększa się również ilość osób korzystających ze wsparcia w postaci pracy socjalnej, w tym wymagających działań w formie pogłębionej pracy socjalnej.

Najczęstszą przyczyną ubiegania się o pomoc w rodzinach w 2024 roku (poza ubóstwem), podobnie jak w roku ubiegłym była długotrwała lub ciężka choroba któregoś z członków rodziny oraz niepełnosprawność. Liczba rodzin ubiegających się o pomoc z tego powodu, kształtuje się podobnie jak w latach poprzednich. Jak wynika z powyższych danych kolejnym najczęstszym powodem udzielania pomocy w 2024 roku była potrzeba ochrony macierzyństwa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Program wspierania rodziny w gminie Wejherowo na lata 2022 – 2024 został ustanowiony uchwałą Nr XXXVI/417/2021 Rady Gminy Wejherowo z dnia 29 grudnia 2021 r. Jego koordynowanie i monitorowanie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Wejherowie. Działania Programu realizowane są przede wszystkim przez Zespół ds. usług socjalnych.

Nadrzędnym celem Programu, wyznaczającym kierunek zaplanowanych działań jest zapewnienie dzieciom i rodzinom warunków rozwoju oraz pomocy w sytuacjach trudnych poprzez utworzenie systemu wspierania rodziny oraz rozwój i dostosowanie do standardów systemu pieczy zastępczej. Przyjmuje się, że realizacja działań w ramach poszczególnych celów z zakresu wspierania rodziny wzmocni potencjał rodziny, m.in. poprzez upowszechnienie wśród mieszkańców gminy wiedzy na temat systemu wspierania rodziny, realizowanie programów służących wszechstronnemu rozwojowi dzieci i młodzieży oraz godzeniu przez dorosłych życia rodzinnego i zawodowego, a także zapewni rodzinie ze zdiagnozowanymi problemami odpowiednie do potrzeb usługi, pomoc i świadczenia.

Placówki Wsparcia Dziennego są ważnym elementem systemu opieki nad dzieckiem. Głównym ich zadaniem jest wspieranie rodzin zarówno w opiece nad dziećmi jak i w ich procesie wychowawczym. Wsparcie udzielane jest przede wszystkim poprzez zapewnienie pomocy dzieciom w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego, dzięki organizacji różnego rodzaju zajęć. Dzieci dzięki uczestnictwu w zajęciach plastycznie – technicznych, sportowych czy kulinarnych nie tylko poszerzają swoją wiedzę, ale także mają możliwość rozwijania swoich umiejętności praktycznych, zainteresowań i zdolności. Organizacja czasu wolnego poprzez gry, zabawy oraz wyjazdy o charakterze integracyjnym służą kształceniu prawidłowych zachowań oraz postaw społecznych u wychowanków.

Na terenie gminy Wejherowo w roku 2024 funkcjonowały cztery placówki wsparcia dziennego: Placówka Wsparcia Dziennego w Gowinie, Placówka Wsparcia Dziennego w Łężycach, Placówka Wsparcia Dziennego w Warszkwie oraz Placówka Wsparcia Dziennego w Gościcinie.

Placówki Wsparcia Dziennego realizują zadania w okresie nauki szkolnej. W okresie sprawozdawczym czynne były w 2 dni w tygodniu. Jednorazowo w zajęciach może uczestniczyć grupa 15 dzieci w wieku od 6 do 18 roku życia. Uczestnictwo w zajęciach jest bezpłatne i dobrowolne. W placówkach zapewniano dzieciom opiekę wykwalifikowanych wychowawców. W celu jak najlepszej pomocy dzieciom wychowawców wspierali psychologowie. Ponadto wychowawcy placówek pozostawali w stałym kontakcie ze specjalistą profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, współpracowali również ze szkołami. Dzieciom podczas pobytu zapewniano posiłek dostosowany do pory dnia oraz ich potrzeb. Podejmowane były także na bieżąco inwestycje na rzecz doposażania Placówek w meble, sprzęty oraz poszerzenia i uatrakcyjnienia oferty zajęć.

W ramach zaplanowanych działań w marcu 2024 r. dzieci w Placówce w Gościcinie uczestniczyły w spotkaniu z funkcjonariuszami Policji z Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie, którzy omówili zasady bezpieczeństwa na drodze oraz poruszyli temat odpowiedzialności za przemoc rówieśniczą oraz cyberprzemoc. W kwietniu 2024r. wszystkie dzieci wzięły udział w wycieczce do Multikina w Rumii. W tym samym miesiącu w placówce w Warszkwie odbyły się warsztaty z plecenia makramy, w czerwcu natomiast odbył się wyjazd do Gdańskiego ZOO. Dla dzieci z Placówki w Warszkwie oraz Klubu Gier w Kniewie zorganizowano we wrześniu wycieczkę do Parku Ewolucji natomiast w październiku zaproszono do współpracy firmę „Urodzinki u Halinki”, która stacjonarnie przeprowadziła z dziećmi zajęcia z tworzenia czekolady.

W dniu 13 grudnia 2024 r. odbyły się Mikołajki, zabawa z animatorem i spotkanie z Mikołajem, który wręczył prezenty dla 60 dzieci, tj. uczestników Klubu Gier i Placówek Wsparcia Dziennego.

Liczbę uczestników (stan na dzień 31.12.2024r. bez liczby zmiennej w ciągu roku), kadre i koszt utrzymania poszczególnych placówek w 2024 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3 Placówki Wsparcia Dziennego

L.p	Placówka	Liczba uczestników	Koszt utrzymania		Kadra
			Ogółem (w zł)	W tym: środki Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
1.	Placówka Wsparcia Dziennego w Łężycach	15	38 665,86	W całości	1 wychowawca 1 psycholog
2.	Placówka Wsparcia Dziennego w Gowinie	8	25 018,58	W całości	1 wychowawca
3.	Placówka Wsparcia Dziennego w Warszkwie	11	40 0005,58	W całości	1 wychowawca
4.	Placówka Wsparcia Dziennego w Gościcinie	9	67 145,64	W całości	1 wychowawca 1 psycholog

źródło: opracowanie własne GOPS Wejherowo

W 2024 r. w Gminie Wejherowo funkcjonował Klub Gier w Kniewie, który swoją ofertą wspierał system opieki nad dziećmi. Zajęcia były realizowane w Kniewie w świetlicy OSP. W klubie, pod opieką wychowawcy może przebywać 15 dzieci. Prowadzenie Klubów ma charakter otwarty i wiąże się z okresową rotacją uczęszczających dzieci, dlatego liczba uczestników zajęć nie jest ujmowana. W trakcie zajęć uczestnicy rozwijają swoje umiejętności interpersonalne, uczą się współdziałania, komunikacji,

przestrzegania ustalonych reguł. Poprzez wspólną zabawę przy grach planszowych, logicznych, strategicznych, zręcznościowych dzieci integrują się, ćwiczą pamięć oraz logiczne myślenie.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024 roku celem realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudnionych było 2 asystentów rodziny. Asystenci zatrudnieni byli na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy. W okresie od 01.08.2024r. do 31.08.2024r. zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. W związku z możliwością uzyskania dofinansowania do wynagrodzenia asystentów rodziny tut. Ośrodek wystąpił z wnioskiem do Wojewody o przyznanie dotacji w ramach rządowego programu Asystent rodziny na rok 2024. Kwota uzyskanej dotacji wyniosła ogółem 52 754,46 zł.

W roku sprawozdawczym wsparciem asystentów rodziny było objętych łącznie 34 rodziny, w tym 15 z postanowienia Sądu. W 2024 roku asystent rodziny zakończył współpracę z 17 rodzinami ze względu na: osiągnięcie celów (9), zaprzestanie współpracy przez rodzinę (6), brak efektów (2).

Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. zwiększyła z dniem 1 stycznia 2017r. zakres działania asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w przypadku ciąży powikłanej i sprawiającej trudności położnicze oraz u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Ponadto asystent, zgodnie z ww. ustawą, ma za zadanie współpracować z podmiotami udzielającymi świadczeń zdrowotnych, pracującymi na rzecz kobiet w ciąży i jej rodziny. Podstawą do skorzystania z tego wsparcia jest zaświadczenie lekarza potwierdzające ciążę wraz z dokumentem potwierdzającym tożsamość pacjentki, a w przypadku ciąży powikłanej, dodatkowo należy posiadać zaświadczenie, które potwierdza ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu. Rodzinie, w której urodziło się żywe dziecko, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 zł. W 2024r. nie było rodzin, które współpracowały z asystentem rodziny w trybie ustawy „Za życiem”, natomiast jednorazowe świadczenie wypłacono 3 rodzinom. Świadczenie przyznano na 3 dzieci po 4000,00 zł na każde dziecko (łącznie 12 000,00 zł).

Nieocenioną rolę w pracy z rodziną przeżywającą trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych odgrywali **Pracownicy Socjalni**, którzy w ramach prowadzonej pracy socjalnej systematycznie wspierali rodziny zagrożone kryzysem, w tym przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem, dotkniętych przemocą, problemem uzależnień, długotrwałą chorobą, czy bezrobociem. Podejmowali również interwencje w środowisku, gdy pojawiało się podejrzenie zaniedbania dzieci, osób zależnych, nadużywania alkoholu czy przemocy domowej. Współpracowali z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Jednym z podstawowych narzędzi pracownika socjalnego w pracy z osobami najbardziej potrzebującymi, znajdującymi się w trudnej sytuacji życiowej (czy to z powodu występowania bezrobocia, bezdomności, uzależnień, niepełnosprawności czy innych uwarunkowań) jest kontrakt socjalny, będący pisemną umową zawieraną pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej, a pracownikiem socjalnym, mającą na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby pozostającej w trudnej sytuacji życiowej, umożliwienie jej usamodzielnienia – **w 2024 roku pracownicy zawarli 13 kontraktów**. Ponadto w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie kontynuowane jest rozdzielenie zadań i wyodrębnienie pogłębionej pracy socjalnej w oparciu o Narzędzia pracy socjalnej Wrzos. **W 2024 roku liczba rodzin korzystających z pogłębionej pracy socjalnej wyniosła 11** i odnotowuje się wzrost w tym zakresie.

Pomoc rodzinie realizowana była także w formie **Poradnictwa Specjalistycznego** w skład, którego wchodzi: Poradnictwo Psychologiczne, prawne, socjalne, pedagogiczne oraz w zakresie uzależnień. Mieszkańcy Gminy Wejherowo mogli skorzystać z porady Radcy Prawnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wejherowie. Z nieodpłatnych konsultacji z prawnikiem mogli skorzystać klienci GOPS w każdy pierwszy piątek miesiąca, po wcześniejszym umówieniu dogodnego terminu. W 2024 roku z **porad Radcy Prawnego** w GOPS skorzystało **39 rodzin**, w ramach zrealizowanych **45 konsultacji**. Rola Psychologa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, nie ograniczała się tylko do kontaktu

indywidualnego z klientem czy rodziną. Psycholog współpracował również z Asystentami Rodziny, Pracownikami Socjalnymi oraz uczestniczył w pracy grup diagnostyczno-pomocowych, nawiązywał współpracę w ramach wsparcia międzyinstytucjonalnego. Zakładany czas jednego spotkania wynosił około godzinę zegarową. Z uwagi na złożoność problemów klientów, bądź ilość osób (np. sesje rodzinne, par) czas ten ulegał wydłużeniu tak, że ilość konsultacji nie przekładała się bezpośrednio na ilość godzin. Często były również telefony od osób szukających nagłej pomocy, a niekorzystających dotychczas z poradnictwa psychologicznego. Udzielane wówczas były informacje dotyczące formy spotkań i sposobu ich realizacji, czasem wystarczająca była konsultacja telefoniczna, bądź wskazanie miejsca, w którym klient pomoc może otrzymać. Łącznie odbyło się **627 z 761 umówionych spotkań indywidualnych, rodzinnych oraz par, na rzecz 79 rodzin.**

W celu zminimalizowania ryzyka zaburzeń zachowania i wzrostu aktywności dzieci i młodzieży Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej od kilku lat sukcesywnie tworzy bogatą ofertę atrakcyjnych zajęć dla dzieci oraz działań profilaktycznych. Starano się, aby wydarzenia adresowane do dzieci były bogate w treści psychoedukacyjne i umożliwiały trening umiejętności psychospołecznych.

Warsztaty profilaktyczne „Debata”, wymieniane wśród programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom przeprowadzono w ubiegłym roku w trzech placówkach oświatowych, dla 6 klas. Natomiast dla klas 2 i 3 szkół podstawowych przeprowadzono **cztery edycje programu „Cukierki”**, który ma na celu przybliżenie dzieciom informacji na temat środków uzależniających, ale również wzmocnienie w sobie pewności siebie, naukę współpracy jako formę reagowania na zachowania agresywne. Dofinansowano **zajęcia terapeutyczne Ogólnopolskiego Projektu Społecznego „Emotkowe Pożeracze Smutku”** dla dzieci z SP nr 2 w Bolszewie.

Ponadto GOPS w Wejherowie współorganizował festyn z okazji dnia dziecka na stadionie w Gościcinie, w ramach którego zorganizowano pogadanki o zagrożeniach, zajęcia animacyjne, dmuchańca dla najmłodszych. Dofinansowano festyn rodzinny organizowany łącznie przez sołectwa: Zbychowo, Bieszkowice, Reszki i Nowy Dwór Wejherowski, a także festyn zorganizowany przez sołectwa: Gowino, Ustarbowo, Pętkowice i Ustarbowo. Dofinansowano również wyjazd dzieci z Orla do Fromborka.

Zakupiono **80 paczek świątecznych z artykułami spożywczymi** dla najbardziej potrzebujących rodzin i osób samotnych z terenu gminy. Na początku 2024 roku we współpracy z Fundacją Amor Veritatis zorganizowano przekazanie 78 paczek dla dzieci z terenu gminy Wejherowo w Bibliotece w Bolszewie.

Ponadto kontynuowano organizację Warsztatów letnich kierowanych przede wszystkim dla dzieci z rodzin objętych wsparciem tutaj. Ośrodka. W roku 2024 warsztaty zorganizowane zostały w placówce w Gościcinie, w Szkole Podstawowej w Orlu oraz w Bibliotece w Bolszewie.

Program obejmował:

1. zajęcia z pierwszej pomocy z ratownikiem medycznym,
2. zajęcia z asertywnego radzenia sobie z emocjami,
3. zajęcia kulinarne i poznawanie świata podwodnego,
4. wycieczkę do Huty szkła w Pucku,
5. warsztaty zrealizowane przez firmę zewnętrzną: tańce-hulańce warsztaty taneczne oraz warsztaty tworzenia czekolady.

Ponadto podczas warsztatów zapewniona była opieka wychowawców, wyżywienie, konkurencje sportowe, usługa transportowa oraz ubezpieczenie NNW. W warsztatach uczestniczyło łącznie **41 dzieci z terenu gminy.**

W okresie wakacji letnich zorganizowano wyjazd na **10 dniowe kolonie profilaktyczne dla 20 osobowej grupy dzieci i młodzieży** w Darłówku. Udało się również sfinansować **11 dniowy pobyt również 20 osobowej grupy dzieci, wytypowanych przez szkoły podstawowe w Domu Wczasów Dziecięcych w Wygoninie**, które realizowały program profilaktyczny i jednocześnie edukacyjny, zgodny z wytycznymi MEN. Dodatkowo w ramach współpracy z Kuratorium Oświaty w Gdańsku w zakresie organizacji letniego wypoczynku **pracownicy tutaj. Ośrodka skierowali 4 dzieci z rodzin objętych**

ubezpieczeniem KRUS na kolonie letnie w Gąsawie, które odbyły się w okresie od 06.07.2024r. do 17.07.2024r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w okresie sprawozdawczym ponownie zorganizował jedną edycję **warsztatów „Szkoła dla rodziców i wychowawców”** pragnących wzmocnić posiadane kompetencje opiekuńczo – wychowawcze. **W 2024 roku na warsztaty skierowanych zostało 17 osób, uczestniczyło 11 osób, a certyfikat ukończenia otrzymały 4 osoby.**

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w ramach pracy z rodzinami oferował także pomoc mediatora sądowego. **Mediacja** jest jednym z elementów wsparcia, który z założenia pomaga we wzajemnej komunikacji i ma na celu doprowadzenie do porozumienia, na które zgodzą się obie strony. Często jest to narzędzie dzięki, któremu pracownicy mogą pomóc klientom Ośrodka. W 2024r. z mediacji, która dla mieszkańców Gminy Wejherowo jest bezpłatna skorzystała **1 rodzina**.

W roku sprawozdawczym asystenci rodziny realizowali ponadto działania w ramach **Projektu socjalnego „Czas dla rodziny”** mającego na celu podniesienie kompetencji rodzicielskich, naukę kreatywnego spędzania czasu z dziećmi przez rodziców oraz budowanie prawidłowych więzi z dzieckiem – poprawna relacja na linii rodzic - dziecko. Projekt był realizowany przy współpracy z partnerami zewnętrznymi i zrealizowane następujące działania:

- wyjazd do Tajnej Bazy Pirackiej w Grąbkowie, gdzie dzieci mogły przeżyć prawdziwą, piracką przygodę;
- wspólne wyjście do kina na bajkę pt.: „Panda i afrykańska banda” i spotkanie w lokalnej restauracji, gdzie przygotowanego dla każdego pyszną pizzę;
- warsztaty „Internet i urządzenia mobilne- ryzyko i uzależnienia dzieci” prowadzone przez doświadczoną psycholog;
- wycieczka do Wielkiej Fabryki Elfów w Gdańsku, gdzie rodzice z dziećmi wzięli udział w około 2,5 godzinnej bajecznej zabawie;
- warsztaty kulinarne w restauracji „u Bąbli” w Bolszewie.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 wyżej wymienionej Ustawy, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% wydatków na utrzymanie dzieci w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej, w wysokości 30% w drugim roku pobytu oraz w wysokości 50% w trzecim i następnych latach pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W związku z powyższym kwoty w ciągu roku ulegały zmianie.

W 2024 roku gmina współfinansowała pobyt 78 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Poniesione wydatki w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4 Piecza zastępcza – wydatki

L.p.	Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Liczba dzieci (stan na dzień 31.12.2023r.)	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	Rodzinna piecza zastępcza	69 (w tym 15 nowych umieszczeń w 2024r.)	
2.	Instytucjonalna piecza zastępcza	9 (w tym 1 nowe umieszczenie w 2024r.)	
3.	Koszty objęcia rodziny zastępczej opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej		64 759,46
Ogółem w zł			873 642,66 zł

źródło: opracowanie własne GOPS Wejherowo

Wysoce niepokojącym zjawiskiem na przestrzeni kilku ostatnich lat jest utrzymująca się wzrostowa tendencja liczby dzieci przebywających w zastępczych formach opieki. W okresie

sprawozdawczym w pieczy zastępczej umieszczono 16 dzieci, w tym 15 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej i 1 dziecko w pieczy instytucjonalnej. W okresie sprawozdawczym 12 dzieci opuściło pieczę zastępczą.

Budowanie systemu wsparcia osób i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży obejmuje także zadania związane **ze stypendiami szkolnymi i zasiłkami szkolnymi**, które są realizowane, jako zadanie własne gminy (na podstawie rozdziału 8 a ustawy o systemie oświaty), dofinansowywane z budżetu państwa. Wpływ na wysokość przyznanej na ten cel dotacji mają wydatki poniesione na zasiłki okresowe. Stypendium szkolne może być udzielane uczniom w formie: całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, a w uzasadnionych przypadkach także w formie świadczenia pieniężnego. Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym. Wniosek ten składa się do 15 września danego roku szkolnego do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W roku 2024 przyznano stypendia szkolne dla 2 uczniów z Ukrainy w łącznej kwocie 6 666,00 zł. Pomoc ta została sfinansowana z Funduszu Solidarnościowego.

W roku 2024 przyznano uczniom **stypendia szkolne i zasiłki szkolne dla 214 uczniów** na łączną kwotę 44 178 zł (dotacja – 30 010 zł, środki samorządowe – 7502 zł). W porównaniu z rokiem 2023 ponownie nastąpił spadek wydatków w tym zakresie. Wysokość przyznanych świadczeń uzależniona jest w szczególności od wysokości przyznanych środków, w dalszej kolejności od liczby złożonych wniosków. Jednym z warunków przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe, które w przeciwieństwie do wzrostu minimalnego wynagrodzenia w roku 2024 nie uległo zmianie. A zatem taka sytuacja niewątpliwie spowodowała utrzymującą się tendencję spadkową w zakresie uczniów uprawnionych do stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego.

2.1.2 Działalność instytucji oświatowych oraz Biblioteki i Centrum Kultury

Biblioteka i Centrum Kultury w Gościcinie wskazuje, iż w roku 2024 w ramach kultury i zdrowia realizowano nieodpłatne zajęcia i warsztaty aktywizujące dla dzieci, młodzieży i dorosłych zagrożonych wykluczeniem społecznym w następującym zakresie:

1. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych CK Gościcino – 1205 uczestników
2. Bal karnawałowy sołecki - 40 uczestników
3. Czytanie o poranku – 23 uczestników
4. Dzień Kubusia Puchatka – Przedszkole Oki Siomki – 5 uczestników
5. Koncert Świąteczny „Najpiękniejsze Kolędy Świata”- 165 uczestników
6. Spotkanie KGW Bieszkowice – 6 uczestników
7. Teatr dla dzieci „Królowa Śniegu” – 10 uczestników
8. Wizyta i zwiedzanie BCK przez studentów Kaszubskiej Szkoły Wyższej w Wejherowie – 20 uczestników
9. Dzień Babci i Dziadka – 112 uczestników
10. Organizacja WOŚP – 300 uczestników
11. Akcja Zimowa 2024 – 975 uczestników
12. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 151 uczestników
13. Spotkanie autorskie Piotr Łącki – 46 uczestników
14. Piątek z Kulturą „Włoska Uczta Muzyczna” – 150
15. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 1168 uczestników
16. Dzień Kobiet Kabaret pod Wyrwigroszem – 600 uczestników
17. Lekcja biblioteczna – 38 uczestników
18. Warsztaty z tworzenia kuchennych środków czystości oraz kosmetyczne – 34 uczestników
19. Wystawa poplenerowa i Koncert Michała Cieśluk – 28 uczestników
20. Plener zimowy Bieszkowice – 16 uczestników
21. Teatr dla dzieci „Wybierz numer 112” – 100 uczestników

22. Teatr dla dzieci „Piraci i Skarb pustyni” – 24 uczestników
23. Przedpremiery spektaklu „Wszystko o kobietach” – 40 uczestników
24. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 1295 uczestników
25. Lekcja biblioteczna – 108 uczestników
26. Spektakl teatralny „Czekając na kochanki” – 20 uczestników
27. Muzyczny wieczór Zenon Głowienko – 30 uczestników
28. Sprzątanie świata i ognisko – 200 uczestników
29. Warsztaty tworzenia książek dla dzieci – 63 uczestników
30. Spotkanie autorskie z Anetą Kmieć-Wawrzyniak – 70 uczestników
31. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych -1214 uczestników
32. Spektakl „A niech to gęś kopnie” – 80 uczestników
33. Spotkanie autorskie z Agatą Rzeźnik – 13 uczestników
34. Noc muzeów dla dzieci – 45 uczestników
35. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 97 uczestników
36. Dzień Dziecka – 620 uczestników
37. Lekcja biblioteczna – 72 uczestników
38. Akcja letnia I Tydzień – 407 uczestników
39. Akcja Letnia II Tydzień – 245 uczestników
40. Wycieczka seniorów Radek Kamiński – zwiedzanie Dworku Drzewiarza -bd
41. Potańcówka pod chmurką – 150 uczestników
42. Dni Gminy Wejherowo – 1000 uczestników
43. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 416 uczestników
44. Dożynki Gminne – 100 uczestników
45. Grzybobranie – 70 uczestników
46. Jubileusz 10-lecia Kapeli Kaszubskiej Zbierańce – 125 uczestników
47. Festiwal Skrzyżowanie kultur – 150 uczestników
48. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 1802 uczestników
49. Czytanie o poranku 37 uczestników
50. Seniorada 5-lecie – 50 uczestników
51. Teatr dla dzieci – Kosmiczna Przygoda – 140 uczestników
52. Wyjazd do teatru muzycznego w Gdyni – Łóżko Pełne Cudzoziemców – 57 uczestników
53. Koncert – Tomasz ach Tomasz – 120 uczestników
54. Warsztaty artystyczne i próby sekcji artystycznych – 1464 uczestników
55. Spotkanie autorskie dla dzieci z Pawłem Gołach – 37 uczestników
56. Spektakl dla dzieci „Detektywi i Tajemnica Zaginionej Walizki – 160 uczestników
57. Potańcówka Zatańcz z Andrzejem – 114 uczestników
58. Lekcja biblioteczna – 40 uczestników
59. Warsztaty artstyczne i próby sekcji artystycznych – 1063 uczestników
60. Sołectki Dzień Seniora – 120 uczestników
61. Spotkanie z Mikołajem w Bibliotece – 50 uczestników
62. Mikołajkowy Turniej Szachowy – 90 uczestników
63. Mikołajki dla Dzieci z Grinchem – 150 uczestników
64. Gminne Mikołajki 600 – uczestników.

Biblioteka i Centrum Kultury w Gościcinie podaje, iż łącznie w zorganizowanych warsztatach i zajęciach i wszelkich wydarzeniach uczestniczyło 17940 mieszkańców gminy Wejherowo.

Dokonując prezentacji i analizy danych dotyczących zajęć i warsztatów dla dzieci oraz liczby ich uczestników należy podkreślić, iż **jeden mieszkaniec gminy Wejherowo mógł skorzystać z wielu form wsparcia**. Zarówno Biblioteka i Centrum Kultury w Gościcinie oraz placówki oświatowe wskazują, iż oferta kierowana jest do całej zbiorowości środowiska lokalnego, a jeden mieszkaniec może korzystać z różnych form wsparcia, warsztatów i zajęć, co uniemożliwia jednostkowe rejestrowanie uczestników. Niektóre z danych są więc danymi prognozowanymi i szacunkowymi.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolszewie w 2024 roku realizowała działania, których celem było rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie Wejherowo. Były to zadania w obszarze oświaty, organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów. W ramach działań zapobiegających dyskryminacji, demoralizacji, uzależnieniom realizowane były projekty i programy, m.in.

1. Ogólnopolski projekt edukacyjny Uniwersytet Dzieci „Jak odczytywać emocje” dla uczniów klas IV.
2. Projekt prozdrowotny „Recepta na zdrowie”.
3. Ogólnopolski projekt edukacyjny „Alfabet logopedyczny”.
4. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka – Prawa Dziecka w SP nr 2 w Bolszewie – „Nie ma dzieci, są ludzie” zorganizowany przez uczniów klasy VIII dla dzieci klas I-III.
5. Ogólnopolski projekt edukacyjny „Sztuka emocji”.
6. Projekt edukacyjny „Jak mówić o niepełnosprawności”.
7. Projekt edukacyjny „Moja przyszłość – zawody na start”.
8. Program profilaktyki logopedycznej „Pięknie mówimy wesoło się bawimy”.
9. Innowacja pedagogiczna „Współpraca – nie rywalizacja”.
10. Innowacja pedagogiczna „Klasowe e-MOC-je”.
11. Przystąpienie szkoły do konkursu grantowego IOM o nazwie „Działania integracyjne dla dzieci i młodzieży ze społecznością lokalnej i migranckiej”, zorganizowanego przez założoną w 1951 r. Międzynarodową Organizację ds. Migracji (IOM) będącą częścią Systemu Narodów Zjednoczonych (warsztaty, zajęcia taneczne, wyjazdy na basen, do skansenu w Klukach dla dzieci z Ukrainy, dzieci powracających z zagranicy, dzieci uczęszczających na zajęcia języka kaszubskiego, koła teatralnego, dla dzieci z rodzin napływowych i lokalnych).
12. Spotkanie autorskie uczniów klas VII z Markiem Michalakiem - wieloletnim Rzecznikiem Praw Dziecka (2008 – 2018) pedagogiem, społecznikiem, Kanclerzem Międzynarodowej Kapituły Orderu Uśmiechu, przewodniczącym Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka.
13. Ogólnopolski Program „Szkoła z klasą”, którego celem jest budowanie pozytywnego i inspirującego środowiska w szkole, które umożliwi uczniom i uczennicom wzmocnienie poczucia własnej wartości i sprawczości, rozwija umiejętności współpracy oraz pomaga budować poczucie przynależności do społeczności szkolnej.
14. „Przytul Błęda” – warsztaty o pracy z błędem, jak radzić sobie z porażkami.
15. Emotkowe Pożeracze Smutków – projekt szycia ręcznego przytulank (dofinansowany z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie).
16. Realizacja grantu „Przestrzenie dobrostanu” w ramach projektu „Razem w klasie” Fundacji Szkoły z Klasą i Google, utworzenie strefy śniadaniowej w szkole, będącej też miejscem tworzenia relacji między uczniami.
17. Realizacja projektu przeciwdziałania agresji w szkole pt. „NIE dla przemocy” w ramach akcji „Biała Wstążka”, a także w ramach obchodzonego corocznie na całym świecie dnia przeciwstawiania się nękanii – Antibullying Day.
18. „Bezpieczni na drodze” – spotkanie uczniów z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie.
19. Udział w programie „Różowa skrzyneczka” zapobiegającym wykluczeniu i tabu menstruacyjnemu.
20. Monitorowanie uczniów zaniedbanych środowiskowo oraz uczniów, których zachowanie może świadczyć o przejawach demoralizacji, przygotowanie wniosków do Sądu Rodzinnego w celu wglądu w sytuację rodziny.

W oddziałach przedszkolnych i klasach I – III prowadzono wiele działań związanych z bezpieczeństwem uczniów: przeprowadzono apele i pogadanki z uczniami na temat bezpieczeństwa w szkole i w drodze do i ze szkoły, a także w czasie ferii zimowych, wakacji letnich, konkursy plastyczne na temat bezpieczeństwa.

W ramach oferty edukacyjnej uczniowie uczestniczyli w zajęciach dodatkowych, np. zajęcia sportowe, koło teatralne, koło dziennikarskie, przedmiotowe, zajęcia pływania, koło kaszubskie. Na bieżąco wzbogacane było wyposażenie szkoły i sal lekcyjnych. Szkoła przystąpiła do programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, dzięki któremu wzbogacił się księgozbiór szkolnej biblioteki. W szkole prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem pozyskanego przez szkołę sprzętu w ramach programu „Laboratoria przyszłości” – zajęcia kulinarne, robotyka, robótki ręczne, szycie, zajęcia artystyczne. Dużym zainteresowaniem cieszy się szkolna gazetka „AleNews”, której redaktorami są uczniowie, nauczyciele i rodzice. Uczniowie chętnie opracowują materiały na temat swoich pasji, zainteresowań, podróży. Dużo miejsca zajmują w gazecie tematy związane z bezpieczeństwem, zdrowiem, cyberprzemocą.

Szkoła zachęcała uczniów do rozwijania swoich pasji i uzdolnień poprzez realizację zajęć pozalekcyjnych, innowacji pedagogicznych i oddziałów sportowych (w szkole funkcjonują klasy, w których realizowane są innowacje pedagogiczne rozwijające kompetencje językowe i matematyczno - informatyczne, oddziały sportowe o specjalności piłka ręczna, piłka nożna i lekkoatletyka), udział uczniów w licznych działaniach wolontariatu, w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, organizację wycieczek. Celem tych działań jest przede wszystkim wyrównywanie szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich, pomoc w realizacji ich planów związanych z wyborem dalszej ścieżki edukacyjnej.

Bardzo ważne miejsce w szkole zajmuje szkolna biblioteka, która jest organizatorem licznych działań nie tylko związanych z rozwojem czytelnictwa. Biblioteka została uhonorowana w ogólnopolskim konkursie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich tytułem "Mistrza Promocji Czytelnictwa". Dzieci chętnie spędzają czas podczas przerw w bibliotece i czytelnicy, gdzie mogą wyciszyć się w „Kapturach” – mobilnej strefie ciszy”, pograć w gry stolikowe, poczytać, posłuchać muzyki. „Poczuj, że jesteś!”- Pod takim hasłem odbywają się w Bibliotece Motyli przerwy uruchamiające zmysły z wykorzystaniem światła, muzyki relaksacyjnej, olejków eterycznych. W bibliotece organizowane są spotkania z ciekawymi ludźmi, m.in. z Markiem Michalakiem. Bibliotek jest również organizatorem warsztatów profilaktycznych dotyczących problemów dzieci i młodzieży, depresji, niskiej samooceny, wykluczenia.

W trosce o zdrowy i bezpieczny rozwój dzieci i młodzieży szkoła bierze udział w akcji „Program dla szkół – mleko, owoce i warzywa”, a także realizuje projekty we współpracy z takimi instytucjami jak Straż Pożarna czy Policja. W klasach I – III realizowane były projekty edukacyjne „Od nasionka do kwiatka”, „Mały przyjaciel przyrody”, „Śniadanie daje moc”, „Witaminki”, „Z pierwszą pomocą za pan brat”. W szkole funkcjonuje gabinet stomatologiczny. Ponadto szkoła podejmuje działania na rzecz starszych i niepełnosprawnych.

Dyrektor SP nr 2 w Bolszewie podaje, iż w ramach realizacji celu strategicznego I tj. Podniesienie jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Wejherowo zorganizowano następujące zajęcia:

1. w obszarze kultury 11 projektów, programów, zajęć (łącznie 435 uczestników);
2. w obszarze oświaty 12 projektów, akcji, warsztatów (łącznie 1327 uczestników);
3. w obszarze zdrowia 8 projektów, zajęć, spotkań i akcji (łącznie 1087 uczestników).

Szkoła Podstawowa w Gościnnie w ramach realizacji celu strategicznego I tj. Podniesienie jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Wejherowo wskazała w sprawozdaniu na następujące zajęcia i działania, mające na celu wsparcie dla dzieci i młodzieży:

1. w obszarze oświaty 10 projektów, zajęć, warsztatów (łącznie 329 uczestników);
2. w obszarze zdrowia 2 działania, zajęć (łącznie 756 uczestników).

Ponadto na terenie Szkoły Podstawowej w Gościnnie aktywnie działa Szkolne Koło Wolontariatu, którego szczegółowe działania przedstawiono w podrozdziale *Promocja postaw obywatelskich i działalności prospołecznej w tym wolontariatu*.

Z kolei **Szkoła Podstawowa w Orlu** w ramach realizacji celu strategicznego I tj. Podniesienie jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Wejherowo wskazała w sprawozdaniu na następujące zajęcia i działania, mające na celu wsparcie dla dzieci i młodzieży:

1. w obszarze kultury 16, projektów i działań takich jak wycieczki „Śladami Mikołaja Kopernika”, zwiedzanie Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej, wycieczka do „Dino Parku” , Rajd

Piaśnicki, „Park Adventure”, „Poznajemy zabytki Krakowa”, „Poznajemy historię Gdańska i jego zabytki”, wyjście na Festiwal „Vanoga”, warsztaty artystyczne, wyjazdy do kina (łącznie 676 uczestników);

2. w obszarze oświaty 9 projektów, zajęć, warsztatów z doradztwa zawodowego. „Poznajemy uczucia”, marsz z okazji 11 listopada (łącznie 259 uczestników);

3. w obszarze zdrowia 9 projektów i działań, zajęć (w tym zajęcia taneczno-ruchowe, wyjazd do stadniny koni w Runowie, spływ kajakowy, szkoła przetrwania, SKS koło sportowe, zajęcia korekcyjne, wyjazd na Kręgielnię w Hotelu Victoria, wyjazd do Parku Linowego Kolibki, Rajd do Kaszubskiego Parku Krajobrazowego - łącznie 235 uczestników).

Szkoła Podstawowa w Górze w ramach realizacji celu strategicznego I tj. Podniesienie jakości życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Wejherowo wskazała w sprawozdaniu na następujące zajęcia i działania, mające na celu wsparcie dla dzieci i młodzieży:

1. w obszarze kultury podała 39 projektów i działań takich jak konkursy tj. promocja czytelnictwa, zajęcia muzyczna, konkursy recytatorskie, zajęcia odkrywające talenty, zajęcia plastyczne, wycieczki do kina, muzeum, Domu Seniora, koła zainteresowań, projekty historyczne, akcje społeczne, warsztaty, zbiórki, festyny, Apele, spotkania kulturalne (łącznie 1198 uczestników);

2. w obszarze oświaty 51 projektów i działań tj. projekty edukacyjne, koła zainteresowań, zajęcia rozwijające umiejętności edukacyjne, konkursy wiedzy, innowacje, projekty unijne, warsztaty, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, wycieczki tematyczne (łącznie 1021 uczestników);

3. w obszarze zdrowia 24 projekty, konkursy, wydarzenia, warsztaty i akcje (w tym zajęcia logopedyczne, pierwsza pomoc, warsztaty Dzień Dobrego Odżywiania, warsztaty psychologiczne, wsparcie rozwojowe, wycieczki aktywizujące sportowo, zawody sportowe - łącznie 663 uczestników). Wskazać należy, że podobnie jak w innych placówkach uczestnicy mieli możliwość uczestniczenia w kilku aktywnościach jednocześnie, dlatego dane jednostkowe nie było możliwe do wyszczególnienia.

Szkoła Podstawowa w Nowym Dworze Wejherowskim w ramach podejmowanych działań i realizacji celów strategicznych w obszarze wsparcia dzieci i młodzieży przeprowadziła następujące działania:

1. 12 działań w ramach kultury (spektakle, Akcja Ozdoba Wielkanocna, Kartka Bożonarodzeniowa, koła zainteresowań, konkursy i spotkania – łącznie 631 uczestników),

2. 19 działań w ramach oświaty (zajęcia ruchowe, terapie pedagogiczne, rewalidacje, trening umiejętności społecznych, wczesne wspomaganie, wielki maraton czytelnicy, zajęcia logopedyczne, doradztwo zawodowe, konkursy Dyktando biegane dla dyslektyków, Tydzień Świadomości Dysleksji, , projekty, akcje m. in. Cała Polska czyta dzieciom, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, warsztaty i zajęcia edukacyjne – łącznie 559 uczestników)

3. 16 działań w ramach zdrowia (projekty, spotkania z przedstawicielami innych służb, konkursy, warsztaty, kampanie) – łącznie 363 uczestników.

Przedszkole Leśne w Bolszewie wskazało na następujące działania w ramach realizacji celów strategicznych w obszarze wsparcia dzieci i młodzieży przeprowadziła następujące działania (zaznaczyć należy, iż każdy uczestnik miał możliwość wzięcia udziału w każdym z niżej wymienionych działań):

1. 11 działań w ramach oświaty (programy edukacyjne Mała wielka matematyka, Będę bohaterem, Bazgrajki, mazajki i grajki, Od zabawy do precyzji, Magiczna moc bajek, Książka dla przedszkolaka, Bliżej pieska, Wkręcenie w programowanie, Kreatywne dni nietypowe itp. – łącznie 375 uczestników.

2. 8 działań w ramach zdrowia tj. innowacja pedagogiczna Świadomy w ruchu, Program ogólnopolskie Zdrowo i sportowo, Projekt edukacyjny Sprintem do maratonu, Program Kubusiowi przyjaciele natury, Projekt edukacyjny Lider lokalnej ekologii, Witaminki, Czyściochowa akademia, Wspomaganie rozwoju dzieci nadpobudliwych psychoruchowo – łącznie 525.

2.2 Budowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

System przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom opiera się w szczególności na realizacji zadań określonych w następujących dokumentach:

1. Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie w gminie Wejherowo na lata 2021-2026;
2. Gminnym Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025.

2.2.1 Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Wejherowo na lata 2021-2026

Tworzenie spójnego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozpoczęło się w 2005 r. od uchwalenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwanej dalej „ustawą”. Wcześniej działania były realizowane w ramach prawa karnego i rodzinnego oraz w obszarze pomocy społecznej.

Kolejnym przełomowym zdarzeniem w systemie przeciwdziałania przemocy było wejście w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy Niebieska Karta. Podobnie jak w przypadku systemu zespołów interdyscyplinarnych również na poziomie procedury „Niebieskie Karty” wprowadzono zasadę współpracy pomiędzy przedstawicielami Policji, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ale również kuratorów sądowych i innych przedstawicieli różnych zawodów i instytucji przeciwdziałających przemocy.

Zapowiedzią konieczności wprowadzenia daleko idących zmian prawnych była ratyfikacja przez Polskę w 2015 roku Konwencji Rady Europy o przeciwdziałaniu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Tak ukształtowany system bez większych modyfikacji funkcjonował do 2020 roku kiedy od 30 listopada zaczęły obowiązywać wydawane przez Policję i Żandarmerię Wojskową czternastodniowe nakazy opuszczenia miejsca zamieszkania nakładane na osoby stosujące przemoc domową.

Obecnie wprowadzone w 2023 roku zmiany są dużą zmianą prawa przeciwdziałania przemocy od 2010 roku. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673). Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W Gminie Wejherowo działa utworzony Zarządzeniem Wójta Gminy Wejherowo Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który na dzień 31 grudnia 2024r. składał się z 10 członków, będących przedstawicielami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie, Szkoły Podstawowej nr 1 w Bolszewie, Ośrodka Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Prokuratury Rejonowej w Wejherowie, Sądu Rejonowego w Wejherowie, Komendy Powiatowej Policji w Wejherowie. W roku 2024 odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, a działania prowadzono w ramach **142 grup diagnostyczno-**

pomocowych. W roku sprawozdawczym odbyło się łącznie **554 posiedzenia** grup diagnostyczno-pomocowych.

W roku sprawozdawczym w gminie Wejherowo procedura „Niebieskie Karty” prowadzona była w 142 rodzinach. Łącznie działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” objęto **536 osób w rodzinach** dotkniętych problemem przemocy. W 2024 roku spośród procedur „Niebieskie Karty” prowadzonych w 142 rodzinach, **zakończono 99 procedur**: 68 procedur z powodu ustania przemocy w rodzinie oraz 31 procedur z powodu braku zasadności podejmowanych działań.

Szczegółowy opis realizowanych zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wejherowo na lata 2021 – 2024 zostanie załączony do niniejszego sprawozdania w formie osobnego dokumentu.

2.2.2 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Wejherowo na lata 2022-2025

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 został wprowadzony uchwałą Nr XL/481/2022 Rady Gminy Wejherowo z dnia 30 marca 2022r.

Szeroko rozumiane zadania profilaktyczne, rozwiązywanie problemów alkoholowych, integracja społeczna jest jednych zadań własnych gminy. Realizacją tych działań zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie, w strukturach którego działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W skład Komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Powołana przez Wójta Komisja inicjuje działania oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Komisja podejmuje także działania edukacyjne w szkołach i poza nimi. W okresie sprawozdawczym zorganizowano sześć edycji w trzech szkołach podstawowych warsztatów „Debata”, które są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz cztery edycje w klasach drugich i trzecich, w dwóch szkołach podstawowych programu „Cukierki” skierowanego do najmłodszych. Ponadto na bieżąco prowadzono działania o charakterze profilaktycznym w gminie skierowane do mieszkańców. Dla 20 dzieci z terenu gminy sfinansowano kolonie z programem profilaktycznym w DarłóWKu. Warsztaty letnie skierowane do dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemu uzależnienia bądź przemocy, a co za tym idzie również braku możliwości zapewnienia dzieciom bezpiecznej formy spędzania czasu podczas wakacji, odbyły się w trzech sołectwach i objęto wsparciem 41 dzieci. W 11-dniowym turnusie profilaktyczno-wychowawczym, w Domu Wczasów Dziecięcych w Wygoninie, który realizuje również wytyczne MEN wzięło udział 20 dzieci wytypowanych z pięciu szkół podstawowych z Gminy Wejherowo.

Kontynuowano działalność w Punkcie Konsultacyjnym ds. uzależnień i przemocy domowej. Celem działalności Punktu Konsultacyjnego jest niezmiennie zdiagnozowanie problemów klienta w zakresie przemocy domowej, uzależnień i współuzależnienia oraz zaplanowanie adekwatnej pomocy i udzielenie efektywnego wsparcia dla osób i rodzin korzystających z jego usług. Należy podkreślić, iż pomoc oferowana w ramach działalności punktu jest całkowicie bezpłatna i nie wymaga przedłożenia skierowania. W ramach działalności Punktu Konsultacyjnego można skorzystać z pomocy psychologa, terapeuty, pracownika socjalnego, pracownika socjalnego ds. uzależnień, a także radcy prawnego.

2.3 Rozwój i budowa systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

System wsparcia skierowany do osób starszych i niepełnosprawnych realizowany był poprzez podejmowanie działań w ramach następujących programów:

1. Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024;
2. Program Osłonowy Gminy Wejherowo na lata 2024-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”;
3. Program „Korpus Wsparcia Seniorów”;
4. Wieloletni Rządowy Program "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028;
5. Program „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2024 rok;
6. Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”;
7. Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027 Podprogram 2023
8. Program „Lokalny Wolontariat Opiekuńczy”;

2.3.1 Program Senioralny dla gminy Wejherowo

W dniu 28 grudnia 2020r. podjęto Uchwałę Nr XXII/281/2020 Rady Gminy Wejherowo w sprawie uchwalenia Programu Senioralnego dla gminy Wejherowo na lata 2021-2024. Opracowanie i realizacja Programu Senioralnego wynika przede wszystkim z kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021-2026, a także rekomendacji jakie zostały wypracowane w Ocenie zasobów pomocy społecznej Gminy Wejherowo.

Uchwałą Rady Gminy Wejherowo NR XXII/281/2020 z dnia 28 grudnia 2020 r. przyjęto do realizacji Program Senioralny dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024. Dokument jest spójny z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030. Nadrzędnym celem programu jest poprawa jakości życia osób starszych poprzez uzyskanie wsparcia w utrzymaniu samodzielności i niezależności oraz włączeniu się w aktywizację społeczną i integrację ze środowiskiem lokalnym poprzez realizację działań w czterech następujących obszarach: edukacja osób starszych, aktywność społeczna, partycypacja społeczna osób starszych oraz w zakresie usług społecznych skierowanych do osób starszych.

Działania przewidziane w programie zaplanowane są w oparciu o priorytety wskazane w Uchwale Rady Ministrów nr 161 z dnia 26 października 2018r. w sprawie przyjęcia dokumentu Polityka społeczna wobec osób starszych 2030 Bezpieczeństwo – Uczestnictwo - Solidarność. Jednym z głównych założeń wyżej wymienionych dokumentów była idea zwiększenia aktywności społecznej osób starszych, która jest istotnym elementem realizacji koncepcji aktywnego i zdrowego starzenia się.

Program Senioralny Gminy Wejherowo jest finansowany ze środków samorządowych. Na realizację Programu w 2024 roku zaplanowano kwotę 68 320 zł.

W ramach działań na rzecz poprawy aktywności społecznej osób starszych w roku 2024 realizowano różne formy edukacji formalnej i poza formalnej, które pozwoliły na aktywne włączenie się seniorów w życie społeczności lokalnych.

W roku 2024 kontynuowano rozpoczęte w latach uprzednich działania, m.in. działalność Klubu Seniora w Bieszkowicach i Gościnnie, rozwój wolontariatu opiekuńczego, działania organizacji czasu wolnego i integracji ze środowiskiem lokalnym poprzez wycieczki, wyjścia do kina przy wykorzystaniu infrastruktury kulturalnej istniejącej na terenie gminy i w jej najbliższym otoczeniu. Należy podkreślić, iż w działaniach skierowanych do seniorów uwzględniamy problem osamotnienia i izolacji osób starszych i konieczność przeciwdziałania negatywnym, indywidualnym i społecznym skutkom tych zjawisk.

W okresie sprawozdawczym odbyły się 33 spotkania w ramach działalności Klubu Seniora w Bieszkowicach dla 18 uczestników oraz 31 spotkań w ramach działalności Klubu Seniora w Gościnnie dla 22 uczestników. Zajęcia dla Seniorów odbywały się raz w tygodniu średnio po 2 godziny. Tematyka spotkań dostosowywana jest do zainteresowań, potrzeb i możliwości uczestników. W ramach spotkań odbywają się m.in. zajęcia plastyczne czy też gry planszowe jak również warsztaty tematyczne. Klub stał się również miejscem spotkań i rozmów dla seniorów. Podczas spotkań zapewniany jest drobny poczęstunek. Ponadto Klub doposażono w różnego rodzaju gry oraz artykuły artystyczne zgodnie z potrzebami osób uczestniczących w zajęciach.

W ramach realizacji Programu Senioralnego w dniu 14 marca 2024 roku seniorzy uczestniczący w zajęciach Klubu Seniora w Bieszkowicach i Gościcinie udali się do Wejherowskiego Centrum Kultury na seans filmowy pt. „Sami Swoi początek”.

W drugiej połowie czerwca dla obu klubów zorganizowano wspólne ognisko w filii Biblioteki i Centrum Kultury w Bieszkowicach celem bliższego poznania oraz integracji seniorów.

W ramach tworzenia warunków dla rozwoju różnych form aktywności osób starszych w tym aktywności turystyczno-rekreacyjnej oraz udziału w zajęciach w obszarze kultury w dniu 17.09.2024 roku 52 seniorów z gminy Wejherowo wraz z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie uczestniczyło w wycieczce do Elbląga.

Ponadto w dniu 8 października 2024 roku, Seniorzy z gminy Wejherowo świętowali 5 lecie istnienia Klubu Seniora „Młodzi Duchem” w Bieszkowicach oraz Roczek Klubu Seniora „Zgrana Paczka” w Gościcinie. W ramach realizacji Programu Senioralnego w dniu 20 listopada 2024 roku z okazji Międzynarodowego Dnia Seniora 75 Seniorów z gminy Wejherowo zostało zaproszonych do kawiarni SCENA, mieszczącej się w Wejherowskim Centrum Kultury na poczęstunek i seans filmowy „Listy do M pożegnania i powroty”.

W grudniu 2024 roku Seniorzy z Klubu Seniora w Gościcinie i Bieszkowicach aktywnie spędzili czas na bowlingu oraz basenie oraz spędzili wspólny czas na wigilijnym spotkaniu.

Analiza działań podejmowanych w ramach Programu Senioralnego dla Gminy Wejherowo na lata 2021-2024 wskazuje na chęć partycypacji seniorów w podejmowanych projektach edukacyjnych czy integracyjnych również o znaczeniu międzypokoleniowym. Należy wskazać, iż podejmowane działania spotkały się z aprobatą osób starszych, dlatego wskazane jest rozwijanie idei wspierania osób starszych, celem przeciwdziałania marginalizowania problemów tej sporej pod względem liczebności zbiorowości.

Z doświadczeń płynących z pracy środowiskowej GOPS wynika, że na terenie naszej gminy mieszkają osoby, które są całkowicie lub częściowo odcięte od kontaktów społecznych, dla których możliwość wyjścia z domu i spotkania się z innymi ludźmi byłaby czynnikiem niezwykle korzystnym, pozwalającym lepiej funkcjonować na co dzień i dłużej utrzymać poprawne samopoczucie oraz zdrowie. Zachodzi konieczność realizacji działań ukierunkowanych na szeroko pojętą aktywizację seniorów gdyż statystyczne wydłużenie życia ludzi sprawia, że wzrost populacji osób starszych w najbliższych latach nie zmieni się, a będzie się pogłębiać.

W kolejnym okresie również podejmowane będą działania zwiększenia dostępności, podniesienia jakości usług społecznych oraz wspierania działań na rzecz samopomocy i samoorganizacji osób starszych.

2.3.2 Programu Ośłonowego Gminy Wejherowo na lata 2024-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”

Program Ośłonowy Gminy Wejherowo na lata 2024 – 2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” (Uchwała Nr LXI/677/2023 Rady Gminy Wejherowo z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Ośłonowego Gminy Wejherowo na lata 2024-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”) jest programem realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie od 2005 roku w sferze szeroko pojętej gminnej polityki społecznej w zakresie poprawy poziomu życia najniżej uposażonych grup społecznych. Głównym celem programu jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc w tej formie skierowana jest do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie i swoim bliskim niezbędnych potrzeb. Pomoc rzeczowa przyznawana jest na drodze decyzji administracyjnej, w szczególności poprzez zakupy leków, odzieży, sprzętu i artykułów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa, sprzętu i artykułów do przeprowadzenia niezbędnych napraw i remontów w gospodarstwie domowym, opału z transportem do miejsca zamieszkania. W ramach programu w 2024

roku udzielono 19 świadczeń dla 15 rodzin, w których było 16 osób w rodzinach, na łączną kwotę 14 815 zł.

2.3.3 Program „Korpus Wsparcia Seniorów”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w roku 2024 po raz drugi kontynuował realizację programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w ramach Modułu II oraz po raz pierwszy przystąpił do realizacji Modułu I uruchomionego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, finansowanego z dotacji celowej budżetu państwa. Strategicznym celem programu było:

- Moduł I - zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób a są jej pozbawione. Usługi sąsiedzkie organizowane były w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia i świadczone przez osobę mieszkającą w bliskim sąsiedztwie. Pomoc w w/w formie polegała na zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, wsparciu w czynnościach dnia codziennego, zapewnieniu podstawowej opieki higieniczno-pielęgnacyjnej oraz zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Wymiar i zakres przyznawanych usług sąsiedzkich uzależniony był od stanu zdrowia osoby objętej usługami oraz jej sytuacji rodzinnej i materialnej ustalonej przez pracownika socjalnego podczas wywiadu środowiskowego. Pomoc w tej formie realizowano na mocy Uchwały LXIII/722/2024 Rady Gminy Wejherowo z dnia 31 stycznia 2024 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. W okresie sprawozdawczym na terenie gminy Wejherowo wsparciem w ramach Programu objęta została 1 osoba. Wysokość środków przyznanych na realizację modułu I Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" w roku 2024 wyniosła 65581,00 zł. z czego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie na realizację faktycznie wydatkował kwotę w wysokości 2107,50 zł. Usługa realizowana w ramach tego programu była płatna dla mieszkańców Gminy Wejherowo, których dochód przekroczył kryterium dochodowe wskazane w ustawie o pomocy społecznej, tj. kwoty 776 zł (osoba samotnie gospodarująca) lub 600 zł na osobę w rodzinie (osoba w rodzinie).

- Moduł II - zapewnienie seniorom dostępu do tzw. „opasek bezpieczeństwa” wyposażonych w następujące funkcje:
 - przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS,
 - detektor upadku,
 - lokalizator GPS,
 - funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum obsługi i opiekunami,
 - funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja).

Zapewnienie seniorom dostępu do opasek bezpieczeństwa jest idealnym rozwiązaniem szczególnie dla osób samotnych, zarówno tych wymagających usług opiekuńczych jak i tych, którzy z tej formy wsparcia nie korzystają, ale u których zmiany stanu zdrowia są na tyle nieprzewidywalne, że konieczne jest stałe monitorowanie podstawowych funkcji życiowych. Korzystanie z tej formy pomocy niewątpliwie przyczynia się do poprawy jakości życia seniorów, dając im poczucie bezpieczeństwa, a tym samym możliwość samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym. Opaska bezpieczeństwa jest połączona z usługą operatora pomocy – w przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwia połączenie się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia dyspozytor (ratownik medyczny, opiekun medyczny, pielęgniarka) podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia lub wezwać służby ratunkowe. Z 25 zgłoszeń przy użyciu opaski 1 zakończono sukcesem przy interwencji służb ratunkowych a 24 razy pomoc udało się zakończyć udzieleniem wsparcia przez telefon lub poproszono o interwencję kogoś z otoczenie. Opłacono abonament w wysokości 13 520 zł. z czego w

ramach programu uzyskano dotację w wysokości 10 816 zł, obejmując wsparciem 28 osób. Usługa realizowana w ramach tego programu jest bezpłatna dla mieszkańców Gminy Wejherowo którzy ukończyli 65 rok życia.

2.3.4 Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2023

Gmina realizuje to zadanie na podstawie zapisów Uchwały Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 (M. P. z 2023r., poz. 881), przy pomocy ośrodka pomocy społecznej, w jednostkach organizacyjnych gminy, placówkach i instytucjach, które posiadają bazę żywieniową lub odpowiednie warunki do wydawania produktów żywnościowych. Z Programu udziela się wsparcia w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym
w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Zadanie realizowano na bieżąco. Łączna kwota przeznaczona na ten cel wyniosła 173 983 zł. W 2024 roku posiłki w szkole i w przedszkolu otrzymało 141 dzieci, za kwotę 84 730 zł. W tym, również na wniosek strony, 56 rodzinom udzielono pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności (zasilek celowy) na kwotę 52 970 zł.

W odpowiedzi na potrzeby środowiska lokalnego kontynuowano współpracę w zakresie zakupu i dowozu ciepłych posiłków dla osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Wejherowo do ich miejsc zamieszkania. Zakupiono 1 395 posiłków dla 7 osób starszych, chorych i niepełnosprawnych, za łączną kwotę 29 295 zł a na usługę transportową wydatkowano 6 988 zł.

W roku 2024 koszt realizacji programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł 173 983 zł. Wydatki poniesione w roku 2024 są niższe niż w roku poprzednim z uwagi na lepszą sytuację materialną rodzin.

2.3.5 Program „Opieka Wytchnieniowa”

Po raz piąty GOPS w Wejherowie wnioskował o udzielenie wsparcia w ramach programu „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2024 współfinansowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych, na zapewnienie działań w formie pobytu dziennego. Program skierowany był do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością egzystencji. Opiekunów osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności bądź równoważnym, którzy wymagają wsparcia w postaci czasowego odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewniając czas na odpoczynek i regenerację. W dniu 15.11.2023r. złożono wniosek o przystąpienie do programu, następnie w dniu 30.01.2024r. podpisano oświadczenie o przyjęciu środków z Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w wysokości 80 100 zł. Umowa z Wojewodą Pomorskim w sprawie udzielenia dofinansowania ze środków Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych zawarta została w dniu 26.02.2024r. na kwotę 81702,00 zł z czego 1602 to koszty związane z obsługą Programu. Z programu skorzystało 9 osób w tym 1 dziecko do 16 roku życia. Na realizację wsparcia w formie „Opieki Wytchnieniowej”- edycja 2024 wydatkowano łącznie 69 927,12 zł.

2.3.6 Program „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej”

Po raz trzeci GOPS w Wejherowie wnioskował o udzielenie wsparcia w ramach programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST”- edycja 2024 współfinansowanego w ramach Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. W dniu 26.09.2023r. złożono wniosek o przystąpienie do programu, następnie w dniu 21.12.2023r. podpisano oświadczenie o przyjęciu środków z Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych na realizację zadania w wysokości 474 351 zł. Umowa z Wojewodą Pomorskim w sprawie udzielenia dofinansowania ze środków Solidarnościowego Funduszu Wspierania Osób Niepełnosprawnych zawarta została w dniu 6.02.2024r. na kwotę 474 351 zł, z czego 9 301 zł to koszty związane z obsługą Programu. Z programu skorzystało 23 osoby, w tym 5 dzieci do 16 roku życia. Na realizację wsparcia w formie „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST”- edycja 2024 wydatkowano łącznie 393 080,83 zł.

2.3.7 Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 - 2027

W roku 2024 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowo oferował pomoc dla osób potrzebujących w ramach realizacji Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową 2021 -2027 Podprogram 2023. Pomoc w ramach POPŻ jest kierowana do osób, które z powodu trudnej sytuacji życiowej i niskich dochodów nie są w stanie zapewnić sobie odpowiedniego posiłku. Pomocą żywnościową mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 265% kryterium dochodowego.

Zgodnie z wytycznymi Ośrodek Pomocy Społecznej w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi odpowiedzialny jest za kwalifikację do programu osób znajdujących się w trudnej sytuacji.

W roku 2024 w ramach współpracy z Bankiem Żywności w Trójmieście skorzystało 210 rodzin, łącznie 670 osoby otrzymały paczki żywnościowe składające się z 18 różnych artykułów spożywczych, m.in. makaron, cukier, ryż, kasza, mleko, olej itd.

Wzorem lat ubiegłych w roku sprawozdawczym kontynuowano współpracę z Aresztem Śledczym w Wejherowie w ramach dystrybucji artykułów żywnościowych. Zgodnie z porozumieniem osoby osadzone pomagały w rozładunkach dostaw żywności, natomiast pracownicy GOPS Wejherowo organizowali zajęcia aktywizujące dla osadzonych. Jednocześnie pracownicy tut. Ośrodka w całości zajmowali się obsługą magazynu, dystrybuując żywność osobom potrzebującym, prowadząc ewidencję otrzymanych artykułów żywnościowych, a także byli odpowiedzialni za sprawozdawczość.

W roku 2024 na terenie Gminy Wejherowo kontynuowano prowadzoną działalność Sklepu Społeczny „Za stołem”. Główną ideą w/w projektu jest niemarnowanie żywności oraz nauka klientów racjonalnego robienia zakupów, dlatego też w sklepie nie płaci się pieniędzmi a punktami, otrzymanymi wraz ze skierowaniem do sklepu społecznego. Każdy produkt „kosztuje” określoną liczbę punktów. W sklepie znajdują się artykuły spożywcze z krótkoterminową datą przydatności, pozyskane z marketów. Ze sklepu mogą skorzystać osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej i których dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego.

Sklep Społeczny „Za stołem” funkcjonuje dzięki porozumieniu zawartemu z Bankiem Żywności w Trójmieście (dwa razy w tygodniu). W 2024 roku z usług sklepu społecznego skorzystało 268 rodzin z terenu Gminy Wejherowo

2.3.8 Program „Lokalny Wolontariat Opiekuńczy”;

W 2024 roku kontynuowano działalność Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego, którego celem jest:

- pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych;
- rozwój i promocja idei wolontariatu na terenie Gminy Wejherowo;
- kształtowanie pozytywnych postaw członków społeczności lokalnej w stosunku do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano 2 porozumienia z wolontariuszami zawartymi w roku ubiegłym bezterminowo, które polegały na wspieraniu wychowawcy w czynnościach związanych z prowadzeniem Placówki Wsparcia Dziennego w Warszkwie oraz 1 porozumienie z wolontariuszem, który wspierał osobę starszą, pomagając w załatwieniu codziennych spraw tj. robienie zakupów, organizowanie wizyt lekarskich, wykupienie recept, pomoc w codziennych pracach domowych np. sprzątanie. Należy zaznaczyć, że nie w każdym przypadku pracy wolontarystycznej zawierane było porozumienie z wolontariuszem. Różnica w liczbie wolontariuszy wynika z faktu, iż część nie zdecydowała się na podpisanie umowy wolontariackiej lub są zrzeszeni przy innej instytucji, a w tut. Ośrodku pracę wykonują dodatkowo.

W Międzynarodowym Dniu Wolontariusza (5 grudnia 2024 roku) przekazano podziękowania od Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie lokalnym wolontariuszom za ich wkład włożony na rzecz społeczności gminnej i bezinteresowne zaangażowanie. Na ten cel zakupiono książki dla 9 wolontariuszy.

Wolontariat przynosi korzyści nie tylko osobom potrzebującym, ale jest również szansą dla samych wolontariuszy nabycia często pierwszych doświadczeń zawodowych, umiejętności pracy w zespole. Otwiera drogę do poznania samego siebie, odkrycia własnej wrażliwości i uczy poczucia odpowiedzialności za siebie i innych. Przede wszystkim jednak wolontariat jest okazją do zrobienia czegoś dobrego dla drugiego człowieka, co już samo w sobie stanowi olbrzymią satysfakcję. W związku z powyższym propagowanie wolontariatu wśród społeczności lokalnej jest działaniem niezwykle ważnym, które Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie będzie kontynuować w kolejnych latach.

2.4 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w dniu 31 marca 2022 roku po raz pierwszy podpisał Porozumienie z Centrum Integracji Społecznej w Łęborku z siedzibą w Łęczycach, dotyczące współpracy przy integracji zawodowej i społecznej osób z terenu gminy Wejherowo zagrożonych wykluczeniem społecznym, które jest kontynuowane do chwili obecnej. Przedmiotem porozumienia było uregulowanie zasad współpracy w zakresie naboru i kierowania uczestników CIS, tj. osób uczestniczących w Indywidualnym Programie Zatrudnienia Socjalnego opracowanym przy współpracy CIS i GOPS Wejherowo.

Grupą docelową spośród mieszkańców z terenu gminy Wejherowo byli:

1. bezdomni realizujący indywidualny plan wychodzenia z bezdomności,
2. uzależnieni od alkoholu, bądź po zakończonym leczeniu,
3. uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających,
4. osoby z chorobą psychiczną,
5. długotrwale bezrobotni w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
6. opuszczający zakłady karne, mających trudności w integracji ze środowiskiem,
7. uchodźcy realizujący indywidualny program integracji,
8. osoby z niepełnosprawnością.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie kieruje osoby do reintegracji zawodowej i społecznej w Centrum na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym. Okres uczestnictwa w CIS trwa jeden miesiąc próbny oraz kolejne 11 miesięcy. Uczestnikowi w okresie przebywania w Centrum przysługuje świadczenie integracyjne w wysokości 120% zasiłku dla bezrobotnych, a Ośrodek Pomocy Społecznej zgłasza uczestnika do ubezpieczenia zdrowotnego w przypadku braku możliwości ubezpieczenia z innego tytułu tj. przy najbliższym członku rodziny. W 2024 roku 16 osób zadeklarowało chęć uczestnictwa w zajęciach i zostało skierowanych do Centrum Integracji Społecznej, natomiast 14 osób podpisało Indywidualny Plan Zatrudnienia Socjalnego i podjęty działania zmierzające do podjęcia zatrudnienia. Porozumienie z Centrum Integracji Społecznej jest kontynuowane w roku bieżącym.

2.5 Wsparcie społeczności lokalnej w zakresie tworzenia łatwo dostępnej substancji mieszkaniowej

Zadaniem własnym gminy jest tworzenie warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych swoim obywatelom. Zakres odpowiedzialności obejmuje przede wszystkim zapewnienie lokali socjalnych i komunalnych dla mieszkańców o niskich dochodach, co zostało uregulowane przez Radę Gminy Wejherowo Uchwałą Nr XXX/377/2021 z dnia 25 sierpnia 2021 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Wejherowo. W styczniu 2025 roku przyjęto kolejną uchwałę mającą na celu wsparcie społeczności lokalnej w zakresie tworzenia łatwo dostępnej substancji mieszkaniowej. Rada Gminy Wejherowo przyjęła Uchwałę Nr X/126/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wejherowo na lata 2025 – 2029. Uchwała zakłada, że w okresie objętym Programem, w miarę możliwości dysponowania środkami finansowymi, Gmina Wejherowo będzie utrzymywać ilość lokali stanowiących mieszkaniowy zasób gminy na takim poziomie, aby móc zaspokoić potrzeby mieszkaniowe członków wspólnoty samorządowej. Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych nie zaspokaja potrzeb mieszkańców. Aktualnie **Gmina Wejherowo posiada 27 lokali mieszkalnych i socjalnych oraz dysponuje 3 pomieszczeniami tymczasowymi**. Ponadto **wynajmujemy budynek o 6 lokalach**. Większość lokali gminnych to lokale stosunkowo nowe, bądź wyremontowane i są w dobrym stanie technicznym. Wszystkie lokale mieszkalne i socjalne wyposażone są w łazienki i WC. Analizując stan techniczny lokali gminnych w porównaniu do średniej krajowej, to posiadany zasób jest w dobrym stanie i doskonale wyposażony. Rozpatrując go indywidualnie, wymagane są niewielkie remonty. Zadowolający stan niektórych lokali wynika niestety z braku dbałości o lokale przez najemców, którzy nie utrzymują ich w czystości i w dobrym stanie technicznym poprzez bieżącą konserwację.

W 2024 roku przyjęto 2 wnioski o przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobów gminy Wejherowo. Liczba rodzin oczekujących na przyznanie lokalu wynosi łącznie 24, natomiast w roku 2024 nie oddano do użytku żadnego z lokali.

Istotnym elementem wsparcia systemu w zakresie tworzenia łatwo dostępnej substancji mieszkaniowej jest również wypłata dodatków mieszkaniowych.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje jedynie najuboższym mieszkańcom gminy w przypadkach ściśle określonych przez przepisy ustawy z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej realizował zapisy ww. ustawy poprzez:

1. ustalanie nabycia prawa do dodatków mieszkaniowych,
2. prowadzenie postępowania i wypłatę dodatku mieszkaniowego,
3. weryfikację uprawnień do dodatku mieszkaniowego.

W roku 2024 z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 117 rodzin, wypłacono 966 świadczeń na łączną kwotę 426 159 zł. W porównaniu z rokiem 2023, gdzie z pomocy w formie

dotatku mieszkaniowego skorzystały 116 rodziny, wypłacono 872 świadczenia na łączną kwotę 336 662 zł, jest wyraźna tendencja wzrostowa w tym zakresie. Z analizy ilości rodzin uprawnionych do otrzymania dodatku wynika, że sytuacja materialna tych rodzin jest trudna z uwagi np. na utratę pracy jednego z członków rodziny, likwidacja działalności gospodarczej. Na miesięczną wysokość przyznanego dodatku wpływa również podwyższony czynsz za wynajem lokali, jak również wzrost kosztów za media.

Analizę udzielonych świadczeń przedstawia tabela poniżej:

Tabela 5. Dodatki mieszkaniowe

Dodatki mieszkaniowe	2021	2022	2023	2024
Ilość rodzin	71	98	116	117
Kwota świadczeń	178 274	249 769	336 662	426 159

Źródło: opracowanie własne GOPS Wejherowo

3. DOSKONALENIE DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB I ORGANIZACJI W POPRAWIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY WEJHEROWO

3.1 Profesjonalizacja kadr

Podejście do zarządzania publicznego i kształcenia kadr samorządowych ewaluuje wraz z nowo pojawiającymi się zadaniami i problemami społecznymi oraz zmianą zewnętrznych i wewnętrznych warunków funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego. Ze względu na ustawiczny charakter procesu kształcenia programy nauczania muszą być elastyczne i ciągle aktualizowane w odniesieniu do najnowszej wiedzy i doświadczeń w zakresie funkcjonowania samorządu.

Dbłość o standaryzację usług, wypracowywanie wspólnych procedur postępowania przejawia się m.in. w organizacji szkoleń skierowanych do pracowników oświaty, policji, sądu czy prokuratury, udział w debatach i konferencjach, co przekłada się na korzyść osób potrzebujących wsparcia i pomocy w przewyciężeniu problemów życiowych.

Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby mieszkańców. Na dzień 31.12.2024r. gminę Wejherowo zamieszkiwało łącznie 28 461 mieszkańców, w tym 28 153 zameldowanych na pobyt stały oraz 308 na pobyt czasowy.

31.12.2024r. przedstawia się w sposób następujący: obecnie zatrudnionych jest 13 pracowników socjalnych, z których 12 przeprowadza środowiskowe wywiady rodzinne i świadczy pracę socjalną oraz 1 pracownik socjalny ds. merytorycznych.

Wśród zatrudnionych pracowników socjalnych wyszczególnia się:

- 1 pracownik na stanowisku głównego specjalisty pracy socjalnej
- 1 pracownik na stanowisku pracy starszego pracownika socjalnego - koordynator
- 2 pracowników na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej,
- 1 pracownik na stanowisku specjalisty pracy socjalnej,
- 2 pracowników na stanowisku starszego pracownika socjalnego,
- 6 pracowników na stanowisku pracownika socjalnego.

W Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniona jest wykwalifikowana kadra, wyspecjalizowana z różnych dziedzin. Pracownicy posiadają nie tylko wiedzę teoretyczną, ale również duże doświadczenie zawodowe, które umiejętnie wykorzystują w swojej pracy. Ma to niewątpliwie wpływ na wysoką jakość

usług świadczonych przez pracowników Ośrodka. Według stanu na dzień 31.12.2024r. **na 39 osób** zatrudnionych w GOPS, 32 posiada wykształcenie wyższe. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości świadczonej pracy i prawidłowego realizowania zadań, pracownicy jednostki objęci byli systemem szkoleń. W 2024 roku pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wejherowie skorzystali z **31 szkoleń specjalistycznych**. Wszystkie zgłoszone potrzeby w tym zakresie zostały spełnione.

Ponadto w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych i zapobiegania wypaleniu zawodowemu pracownicy socjalni i asystenci rodziny uczestniczyli w 2024 roku w **6 spotkaniach superwizji** pracy socjalnej, która kontynuowana będzie w roku 2025. Ponadto pracownicy wykonujący obowiązki w ramach grup diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli w superwizji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Udział wzięło 9 członków GDP, którzy uczestniczyli w 2 sesjach superwizji.

Kolejnym elementem profilaktyki przemocy i profesjonalizacji służb w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu rodzin są organizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie szkolenia i konferencja dla przedstawicieli instytucji i służb społecznych realizujących zadania w przedmiotowym zakresie. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie zorganizował szkolenie dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno-pomocowych i przedstawicieli oświaty, w którym wzięło udział **27 osób**, będących przedstawicielami 7 instytucji).

Biblioteka i Centrum Kultury w Gościnnie zatrudnia łącznie **17 pracowników**, którzy uczestniczyli w szkoleniach podnoszących umiejętności kadry.

Z danych uzyskanych od 8 placówek oświatowych z terenu gminy Wejherowo (tzn. SP nr 1 w Bolszewie, SP nr 2 w Bolszewie, SP w Gościnnie, SP w Gowinie, SP W Orlu, SP Góra i SP w Nowym Dworze Wejherowskim) wynika, iż w tych placówkach zatrudnionych jest łącznie **398 pracowników**, którzy wzięli udział w **257 szkoleniach**.

3.2 Integracja służb społecznych

Praca z rodzinami wieloproblemowymi niejednokrotnie wymaga interdyscyplinarnego podejścia, a więc współpracy z przedstawicielami innych instytucji. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej aktywnie współdziałają z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, Powiatowym Urzędem Pracy, placówkami oświatowymi, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wejherowie, Aresztem Śledczym w Wejherowie, Komendą Powiatową Policji w Wejherowie, Zespołami Kuratorskimi przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie.

Ponadto Ośrodek w ramach wymiany dobrych praktyk i wzmacniania współpracy pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmował działania integrujące lokalną społeczność w profilaktykę przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. Odbywało się to m.in. poprzez międzyinstytucjonalną realizację Kampanii „Biała Wstążka”, szkoleń interdyscyplinarnych, posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Placówki oświatowe współpracują z takimi instytucjami jak Straż Pożarna, Policja, Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego w Wejherowie oraz z Domem Pomocy Społecznej w Wejherowie. W ramach działań zapobiegających dyskryminacji, demoralizacji, uzależnieniom, realizują różnorodne akcje.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie wraz z Urzędem Gminy Wejherowo i Biblioteką i Centrum Kultury bierze udział w uroczystościach i wydarzeniach organizowanych wspólnie dla całej społeczności gminy Wejherowo.

3.3. Zwiększenie wiedzy o dynamice lokalnych problemów

Zwiększanie wiedzy o dynamice lokalnych problemów odbywa się poprzez planowanie wsparcia z zakresu pomocy i integracji społecznej w oparciu o badania naukowe dedykowane różnym problemom społecznym i upowszechnianie wyników wiedzy zebranej podczas realizowanych przedsięwzięć badawczych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku zlecił przeprowadzenie szczegółowej diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Wejherowo z uwagi na fakt, iż poprzednia diagnozę przeprowadzano w 2015 roku.

W dokumencie „Diagnoza problemu przemocy na terenie Gminy Wejherowo z 2023 roku. Raport z badania przeprowadzonego w 2023 roku” analizie poddano:

- 1) problem przemocy domowej,
- 2) problem przemocy rówieśniczej,
- 3) problem cyberprzemocy.

W roku 2022 na wniosek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie sporządzona została Diagnoza problemu uzależnień Gminy Wejherowo. Celem raportu było przedstawienie wyników badań ankietowanych przeprowadzonych w pierwszym kwartale 2022 roku. Badanie obejmowało podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Wejherowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska. Raport ten stanowi punkt odniesienia do podejmowania działań profilaktycznych z omawianej problematyki przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wejherowie i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ponadto w roku 2021 Urząd Gminy Wejherowo dokonał diagnozy sytuacji społecznej, przestrzennej i gospodarczej niezbędnej do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Wejherowo na lata 2022-2030.

Na podstawie rocznych sprawozdań z realizowanych działań kierowanych m.in. do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, czy Wójta Gminy Wejherowo gromadzone i analizowane są dane, które pozwalają na ewaluację wyznaczonych celów i podjęcie działań niwelujących niekorzystne zjawiska społeczne.

4. WZROST AKTYWIZACJI I INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WEJHEROWO

4.1 Zwiększanie poziomu integracji społecznej oraz partycypacji mieszkańców w działaniach gminy

Komunikacja i partycypacja społeczna odgrywa istotną rolę w procesach integracji społeczności lokalnych, rozwoju lokalnego czy zarządzania gminą. Stosunki panujące na szczeblu lokalnym oraz formy i sprawność działania lokalnych instytucji, mają ponadto ogromne znaczenie dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Włączanie mieszkańców w życie wspólnoty, tworzenie atmosfery wzajemnego zaufania i współpracy mogą zachęcać lub zniechęcać mieszkańców do uczestnictwa w życiu publicznym i podejmowania działań na rzecz jego dobrostanu.

Działalność gminy w rozwój społeczności lokalnej przejawia się przede wszystkim na współpracy z organizacjami pozarządowymi. Ważną rolę w systemie rozwoju inicjatyw obywatelskich odgrywają sołectwa, wspierając działalność Kół Gospodyń Wiejskich, Placówek Wsparcia Dziennego, Klubów Gier, czy Klubów Seniora. Corocznie zwiększa się zakres współpracy ze Stowarzyszeniami, działającymi na terenie gminy Wejherowo. Kontynuowano również współpracę z sołtysami i radnymi gminy, PCK, ze Stowarzyszeniem Pomorska Grupa Poszukiwawczo-Ratownicza GRYF oraz Klubem Radnych „Wspólny Powiat” w Radzie Gminy Wejherowo.

Koła Gospodyń Wiejskich wspierają swoją pomocą działalność gminy Wejherowo czy jednostek pomocniczych, aktywnie uczestnicząc w gminnych uroczystościach czy świadcząc usługi podczas wykonywanych zadań, m.in. dożynek gminnych, festynów, uroczystości lokalnych, Wigilii Gminnej. W szczególności promują działania w zakresie działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-

kulturalnej w środowiskach wiejskich, rozwojem przedsiębiorczości kobiet na wsi czy rozwojem kultury ludowej, w szczególności lokalnej i regionalnej.

W miejscowości Kniewo funkcjonował Klub Gier dla Dzieci, w Bieszkowicach i Gościcinie działa aktywnie Klub Seniora. Kluby są odpowiedzią na potrzeby środowiska lokalnego, działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii czy przemocy.

Ponadto swoją działalność kontynuuje Klub Integracji Społecznej z siedzibą w Bolszewie oraz podmiot ekonomii społecznej Powiatowo-Gminna Spółdzielnia „Kaszubia”. Celem działania spółdzielni jest społeczna i zawodowa reintegracja osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym osób bezrobotnych, niepełnosprawnych i dotkniętych uzależnieniami.

4.2 Promocja postaw obywatelskich i działalności prospołecznej w tym wolontariatu

Gmina Wejherowo aktywnie wspiera organizacje pozarządowe i współpracuje przy realizacji wielu przedsięwzięć. Współpraca z sektorem pozarządowym odbywa się poprzez finansowanie i wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych. Pomoc finansowa polega na udzielaniu dotacji poprzez otwarte konkursy ofert oraz z wykorzystaniem pozakonkursowego trybu na podstawie artykułu 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie tzw. „mały grant”. Niefinansowa forma współpracy polega na wymianie informacji o działaniach na rzecz społeczności Gminy, konsultacjach prawnych, przekazywaniu informacji na temat szkoleń oraz możliwości otrzymania dotacji z innych źródeł zewnętrznych. Oferowane jest również poradnictwo i pomoc organizacjom w ich funkcjonowaniu oraz promocja działalności organizacji na terenie Gminy.

Wójt gminy Wejherowo sukcesywnie podpisywał umowy dotacyjne ze stowarzyszeniami, które działają na rzecz mieszkańców gminy Wejherowo w 3 obszarach tematycznych: I. zadania z zakresu wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży, II. zadania z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, III. zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Na terenie gminy Wejherowo funkcjonują 32 organizacje pozarządowe:

1. Morskie Towarzystwo Tenisowe
2. Fundacja Artistica
3. Wejherowski Klub Sportowy Gryf Wejherowo
4. UKS Parkour
5. Stowarzyszenie Sportów Walki Shotokan
6. Stowarzyszenie Eco – Kąpino
7. Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Gminy Wejherowo
8. WAPN Błękitni Wejherowo
9. Fundacja Pomocy Tleniak
10. Karkowe Bractwo Strzeleckie
11. Fundacja Ultra – Way
12. Stowarzyszenie Wrotkarskie Gdańskie Lwy
13. Klub Szachowy Biało – Czarni Bolszewo
14. Stowarzyszenie Nasze Bolszewo
15. Fanbala Gowino
16. Stowarzyszenie Orle To My
17. Klub Sportowy Wejher
18. Fundacja Samoobrony Świadomość
19. Katolicki Klub Sportowy Orle
20. Uczniowski Klub Sportowy Orle
21. Pozytywne Kąpino
22. Fundacja Kasztanek
23. Kolegium Zakonu Pijarów Bolszewo
24. KGW Bolszewo
25. Polski Związek Niewidomych – Koło Powiatowe w Wejherowie

26. KGW Kąpino
27. Iskierka Miłości
28. KGW Orle
29. Kaszubskie Stowarzyszenie Artystów
30. Chór Mieszany Camerata Musicale
31. Wejherowska Akademia Piłkarska Piłki Nożnej Błękitni Wejherowo
32. Ochotnicza Straż Pożarna w Kniewie.

Budżet Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za 2024 rok wyniósł:

- zaplanowany: 160 000,00zł.
- wykonany: 160 000,00zł.

Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie w 2024r. kontynuował rozpoczętą w 2019r. działalność Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego, którego celem jest:

1. pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w szczególności osobom niepełnosprawnym, starszym, przewlekle chorym, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych;
2. rozwój i promocja idei wolontariatu na terenie Gminy Wejherowo;
3. kształtowanie pozytywnych postaw członków społeczności lokalnej w stosunku do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Szczegółowy zakres działań Wolontariatu przedstawiono już w przedmiotowym sprawozdaniu w rozdziale 2.3 Rozwój i budowa systemu wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych

Ponadto realizacja zadań w tym zakresie odbywa się również poprzez działania prowadzone w placówkach oświatowych, które przedstawiając sprawozdanie z realizacji strategii za 2024 rok wskazały na funkcjonowanie szkolnych wolontariatów. Były to Szkoła Podstawowa w Górze (sprzątanie cmentarza, kiermasz świąteczny, palmy wielkanocne, czytanie młodszym kolegom, Szkolne Koło Caritas, Kwesta na rzecz hospicjum, Dzień Seniora-kartki z życzeniami, zbiórka baterii, zbiórka środków higienicznych i skarpet dla osób w kryzysie bezdomności, udział w Akcji Światowy Dzień Chorego, zbiórka żywności), Szkoła Podstawowa w Nowym Dworze Wejherowskim (zbiórka karmy dla Schroniska w Dąbrówce, Zbiórka dla Hospicjum w Gdyni, udział w Akcji Kartka Bożonarodzeniowa, kiermasz bożonarodzeniowy, Pomoc Seniorom-babki wielkanocne, pomoc rodzinom ukraińskim osadzającym się na terenie gminy), Szkoła Podstawowa w Gościcinie (zbiórka i przekazanie darów dla Hospicjum Domowego w Wejherowie, Pomoc dla Powodzian – zbiórka pomocy rzeczowej i przekazanie do Przychodni Sim-Med w Bolszewie, Akcja „Zostań Mikołajem” – zbiórka i przekazanie prezentów dla chorych na mukowiscydozę, Akcja „Kartka Bożonarodzeniowa” dla pacjentów Szpitali Pomorskich), Szkoła Podstawowa nr 2 w Bolszewie (udział w akcji Szlachetna Paczka, zbiórka nakrętek dla chorych, wizyty w domach pomocy społecznej, zbiórka słodczy i maskotek dla dzieci z Powiatowego Zespołu Kształcenia Specjalnego, zbiórka dla zwierząt Schroniska w Dąbrówce, maseczki dla szpitali).

5. WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW

W dążeniu do realizacji wizji polityki społecznej w Gminie Wejherowo służą cele operacyjne i przypisane im zadania zawarte w strategii. Określeniu skuteczności ich realizacji służą wskaźniki realizacji zadań, które pozwolą na określenie czy wytyczne kierunki i zamierzenia będą miały wpływ na rozwój regionu w aspekcie społecznym.

Cel I: PODNIESIENIE JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM W GMINIE WEJHEROWO

1. Liczba uczestników działań przewidzianych w Programie wspierania rodziny – **830**
2. Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń oraz usług pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn korzystania z pomocy – **648 osoby w 287 rodzinach**

Tabela nr 6. Powody przyznawania pomocy

Przyczyna zgłoszenia	2024 Liczba rodzin	2024 Liczba osób
ubóstwo	154	278
sieroctwo	0	0
bezdomność	32	32
potrzeba ochrony macierzyństwa	44	235
w tym wielodzietność	36	198
bezrobocie	47	119
niepełnosprawność	156	308
długotrwała lub ciężka choroba	179	351
Bezradność w sprawach opiek.-wych., w tym:	50	214
- rodziny niepełne	29	109
- rodziny wielodzietne	13	72
przemoc w rodzinie	13	48
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0
alkoholizm	26	29
narkomania	8	14
trudności w przystosowaniu po ZK	9	9
trudności w integracji uchodźców	0	0
zdarzenie losowe	1	3
sytuacja kryzysowa	5	17
klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: opracowanie własne GOPS Wejherowo

3. Liczba uczestników Programu Senioralnego – **568**
4. Liczba uczestników Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii – **1303** / dane zostaną zawarte w Raporcie z realizacji Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
5. Liczba mieszkań oddanych do użytku, liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu – **0/24**

Cel II: DOSKONALENIE DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB I ORGANIZACJI W POPRAWIE WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY WEJHEROWO

1. Liczba osób zatrudnionych w ramach realizacji postawionych zadań – **398**
2. Liczba spotkań interdyscyplinarnych, szkoleń, konferencji, superwizji podnoszących umiejętności kadr – **6/257/0/8**

Cel III: WZROST AKTYWIZACJI I INTEGRACJI SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ W GMINIE WEJHEROWO

1. Liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej - **0**
2. Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy Wejherowo – **32**
3. Liczba i aktywność wolontariuszy – **285**
4. Liczba klubów integracji społecznej i klubów środowiskowych – **¼**

6. PODSUMOWANIE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie jest koordynatorem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026. Jednostki organizacyjne gminy jako interesariusze dokumentu corocznie składają koordynatorowi strategii sprawozdania z realizacji wytyczonych działań. Sprawozdania zawierały informację o formach realizacji działań w przyporządkowaniu do konkretnego celu strategicznego wraz z podaniem danych liczbowych, tj. ilości i częstotliwości poszczególnych działań oraz szacunkową liczbę odbiorców, do których były skierowane. W ramach swoich raportów interesariusze mogli dokonać oceny zgodności faktycznego postępu z założeniami i celami strategii, oceny nowych wyzwań i zagrożeń oraz przedstawić propozycję uaktualnienia strategii w odpowiedzi na potrzeby społeczne.

Strategia jest finansowa ze środków pochodzących z budżetu gminy w zakresie zadań własnych gminy oraz ze środków z budżetu państwa na zadania zlecone gminie przez administrację rządową.

Sprawozdania z realizacji strategii mają charakter opisowy w szczególności skupiając się na działalności ośrodka pomocy społecznej oraz instytucji i jednostek organizacyjnych funkcjonujących na terenie gminy Wejherowo.

Podczas analizy danych zawartych w sprawozdaniu starano się uchwycić tendencje, zmiany i potrzeby związane z obszarem wsparcia osób i rodzin zamieszkujących na terenie gminy Wejherowo, biorąc pod uwagę czynniki zewnętrzne i wewnętrzne mające wpływ na realizację celów strategicznych.

Analiza porównawcza podejmowanych działań wynikających z założeń strategii w oparciu o wskaźniki realizacji celów obejmuje lata 2023-2024, a szczegółowy opis zawarto w treści sprawozdania.

Wskaźnik: Liczba uczestników działań przewidzianych w Programie wspierania rodziny

Analiza liczby uczestników Programu Wspierania Rodziny wskazuje na rozwój usług socjalnych i zwiększenie liczby odbiorców programu z 624 w 2023 roku do 830 w 2024 roku świadczy o zwiększeniu zakresu działań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie i partnerów programu. Należy jednocześnie zaznaczyć, że jedna osoba mogła skorzystać z kilku form wsparcia i uczestniczyć w kilku działaniach.

Wskaźnik: Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń oraz usług pomocy społecznej z uwzględnieniem przyczyn korzystania z pomocy – 648 osoby w 287 rodzinach

W 2024 roku z pomocy społecznej skorzystały 648 osoby w 287 rodzinach, co wskazuje na tendencję spadkową wynikającą ze spadku bezrobocia i poprawy sytuacji socjalno-bytowej mieszkańców gminy Wejherowo.

Wskaźnik: Liczba uczestników Programu Senioralnego

Analiza liczby uczestników Programu Senioralnego wskazuje na znaczny wzrost z 320 uczestników w 2023 roku do 568 uczestników w 2024 roku, co wynika z faktu zwiększenia katalogu usług socjalnych skierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców w tym zakresie. Zaznaczyć należy, iż jeden senior mógł korzystać w wielu aktywności i działań.

Wskaźnik: Liczba uczestników Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej oraz Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii – dane zawarto w odrębnych sprawozdaniach opisowych z realizacji tych programów.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie realizował *Program Ostonowy „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – edycja 2023 pod nazwą „Otwarte oczy na zjawisko przemocy”*, co spowodowało zintensyfikowanie działań w przedmiotowym zakresie, a otrzymane dofinansowanie pozwoliło na dotarcie do szerokiej grupy odbiorców, której wskaźnik osiągnięto na liczbę 5654. W 2024 roku z uwagi na znaczny wzrost prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty” i zwiększenie obowiązków w tym zakresie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie nie aplikował o środki zewnętrzne w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Niemniej jednak zasięg odbiorców podejmowanych działań profilaktycznych nadal utrzymuje się na wysokim poziomie.

Wskaźnik: Liczba mieszkań oddanych do użytku, liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu

Analiza danych pokazuje, iż sytuacja mieszkaniowa w gminie Wejherowo kształtuje się na podobnym poziomie i nie uległa poprawie. Zwiększyła się liczba osób oczekujących na przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobów gminy Wejherowo przy jednoczesnym braku nowych lokali oddanych do użytku.

Wskaźnik: Liczba osób zatrudnionych w ramach realizacji postawionych zadań

Na podstawie przedłożonych danych brak jest możliwości jednoznacznej oceny zwiększenia bądź zmniejszenia ilości osób zatrudnionych w poszczególnych jednostkach i instytucjach w ramach realizowanych zadań, z uwagi na niepełne dane udostępniane przez poszczególne jednostki.

Wskaźnik: Liczba utworzonych podmiotów ekonomii społecznej

Podobnie jak w latach poprzednich na terenie gminy Wejherowo nie utworzono nowego podmiotu ekonomii społecznej. Swoją działalność kontynuowała utworzona w 2015 roku Powiatowo-Gminna Spółdzielnia „Kaszubia”.

Wskaźnik: Liczba organizacji pozarządowych na terenie gminy Wejherowo

Analiza danych wskazuje na wzrost w tym zakresie. W 2023 roku na terenie gminy Wejherowo działało 30 organizacji pozarządowych, natomiast 2024 rok przyniósł wzrost aktywnych organizacji pozarządowych do 32, co potwierdza utrzymującą się tendencję wzrostową od kilku lat.

Wskaźnik: Liczba i aktywność wolontariuszy

W porównaniu lat poprzednich roku nastąpił wzrost w liczbie aktywnych wolontariuszy, co wynika ze wzrostu liczby wolontariuszy w placówkach oświatowych oraz rozwoju Lokalnego Wolontariatu Opiekuńczego w gminie Wejherowo.

W trakcie realizacji zadań wynikających z przyjętej strategii i na podstawie raportów interesariuszy nie stwierdzono żadnych zagrożeń, problemów i trudności w realizacji założonych celów strategicznych, które mogłyby być podstawą do aktualizacji przyjętej strategii. Niemniej z informacji uzyskanych od realizatorów usług socjalnych i programów w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej wynika, że sformułowane wskaźniki w zakresie liczby uczestników programów są zbyt ogólne i nie ma możliwości podania danych w sposób precyzyjny i szczegółowy. Wynika to również z faktu, iż tworzone usługi są kierowane do wszystkich mieszkańców gminy Wejherowo, którzy mają możliwość korzystania z kilku form wsparcia jednocześnie. Wskazane dane są więc szacunkowe i prognozowane.

Analiza danych pokazuje, że katalog usług socjalnych jest systematycznie poszerzany, a programy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej są monitorowane i podlegają corocznej ewaluacji, co pozwala na dostosowanie oferty pomocowej do rzeczywistych potrzeb

mieszkańców gminy Wejherowo. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie reaguje na potrzeby mieszkańców gminy Wejherowo i podejmuje działania nakierowane na rozwiązywanie występujących trudności.

W tym miejscu należy jednak przypomnieć, iż szeroko rozumiana polityka społeczna jest zagadnieniem zbyt obszernym i wielowątkowym, aby ją opisać w sposób wyczerpujący oraz, że niezależnie od skali podejmowanych działań w tym obszarze, jedynym gwarantem ich skuteczności jest właściwa współpraca pomiędzy podmiotami realizującymi. Wobec potencjalnych zmian zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, regionalnym i lokalnym, spowodowanych czynnikami zewnętrznymi i wewnętrznymi, niniejsza strategia może ulec pewnym zmianom bądź uzupełnieniom, a przesłankami do wprowadzenia zmian mogą być wnioski lub sugestie funkcjonujących w gminie Wejherowo organizacji społecznych, podmiotów gospodarczych lub poszczególnym mieszkańców.

Reasumując po przeanalizowaniu powyższych wniosków rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań w roku 2025 aktywnie wpływających na spójność społeczną i poprawę jakości życia mieszkańców gminy Wejherowo. Ponadto rekomenduje się uwzględnienie w kolejnym roku realizacji strategii cyklicznych spotkań jej interesariuszy w celu wypracowania wspólnych i miarodajnych narzędzi umożliwiających monitorowanie działań i przygotowanie corocznego sprawozdania, by uniknąć trudności w ich dokumentowaniu czy interpretowaniu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wejherowie jako koordynator realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Wejherowo na lata 2021 -2026 podejmie działania edukacyjne i integracyjne w tym zakresie w instytucjach i jednostkach organizacyjnych gminy.

SPIS TABEL

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców	4
Tabela nr 2. Wykaz placówek oświatowych publicznych i niepublicznych.....	6
Tabela nr 3. Placówki Wsparcia Dziennego.....	10
Tabela nr 4. Piecza zastępcza – wydatki.....	14
Tabela nr 5. Dodatki mieszkaniowe.....	29
Tabela nr 6. Powody przyznania pomocy.....	35